

Materská škola, Perečínska 2546/23, Snina

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM BRIEŽOK

Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program Briežok
Stupeň vzdelania	Predprimárne vzdelávanie
Vyučovací jazyk	Slovenský
Dĺžka výchovy a vzdelávania	1 - 4 roky
Forma vzdelávania	Celodenná, na žiadosť zákonného zástupcu aj poldenná
Dátum prerokovania na pedagogickej rade	24.08.2026
Dátum prerokovania v rade školy	26.08.2026
Vydaný dňa	27.08.2026

Zoznam použitých skratiek

ŠkVP- školský vzdelávací program

ŠVP- štátny vzdelávací program

MŠ- materská škola

VVČ- výchovno-vzdelávacia činnosť

PPV- povinné predprimárne vzdelávanie

ŠVVP- špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby

IKT- informačno-komunikačné technológie

ZPP- zariadenie poradenstva a prevencie

OBSAH

1. Názov školského vzdelávacieho programu
2. Vymedzenie poslania školy a ciele a poslanie výchovy a vzdelávania a zameranie materskej školy
3. Stupeň vzdelania (predprimárne vzdelanie)
4. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania
5. Učebné osnovy
6. Vyučovací jazyk
7. Hodnotenie d
8. Systém podpory detí v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania
9. Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania

1. Názov Školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program je základným kurikulárnym dokumentom materskej školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie v školách podľa školského zákona. Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa školského zákona a v súlade s § 7 ods. 1 školského zákona sa vydáva nový ŠkVP s účinnosťou od Predprimárne vzdelávanie realizujeme v predškolskom zariadení - Materská škola Perečínska 2546/23, Snina, podľa Školského vzdelávacieho programu pod názvom : „BRIEŽOK“, **platného od...../po prerokovaní ešte v rade školy/**

Názov Školského vzdelávacieho programu „**BRIEŽOK**“ vychádza zo symboliky prírody a prostredia, ktoré nás obklopuje. Názov „**BRIEŽOK**“ zároveň prirodzene odkazuje na blízkosť a krásu prírodného prostredia mesta Snina a jeho okolia. **Sninské rybníky a Sninský kameň** poskytujú deťom príležitosť spoznávať rozmanitosť prírody, symbolizuje **rast, život, krásu, prirodzenosť a neustále objavovanie**. Tieto hodnoty sú blízke filozofii našej materskej školy a jej zameraniu na rozvoj dieťaťa prostredníctvom hry, priamej skúsenosti, pozorovania a aktívneho bádania.

2. Vymedzenie poslania školy a ciele a poslanie výchovy a vzdelávania a zameranie materskej školy

POSLANIE ŠKOLY

Poslaním našej materskej školy je vytvárať **bezpečné, podnetné, prijímajúce a podporné prostredie**, v ktorom sa každé dieťa môže rozvíjať podľa svojich individuálnych možností a potrieb. Prostredníctvom hry, priamej skúsenosti, pohybu, pozorovania, skúmania a zážitkového učenia podporujeme prirodzenú zvedavosť detí, ich samostatnosť, tvorivosť a schopnosť objavovať svet okolo seba. Našou snahou je viesť deti k **zdravému životnému štýlu, radosti z pohybu a starostlivosti o vlastné zdravie**, zároveň u nich rozvíjať pozitívny a zodpovedný vzťah k prírode a životnému prostrediu. Dôležitou súčasťou nášho poslania je aj poznávanie **ľudových zvykov, tradícií a kultúrneho dedičstva**, prostredníctvom ktorých si deti vytvárajú vzťah k svojmu regiónu, mestu Snina, rodine a spoločnosti.

Vychádzame z presvedčenia, že dieťa sa najlepšie učí prostredníctvom vlastnej skúsenosti, hry, pohybu, pozorovania a objavovania. Preto vytvárame podmienky na aktívne učenie a rozvoj osobnosti každého dieťaťa tak, aby získavalo primerané kompetencie, rozvíjalo svoje schopnosti a postupne sa pripravovalo na ďalšie vzdelávanie.

CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

V nadväznosti na poslanie a zameranie školy sme si stanovili tieto vlastné ciele:

- rozvíjať u dieťaťa pozitívny vzťah k pohybu a podporovať rozvoj jeho pohybových schopností a zručností;
- upevňovať u dieťaťa návyky zdravého životného štýlu, najmä v oblasti zdravej výživy, hygieny, pohybu a ochrany vlastného zdravia;
- viesť dieťa k bezpečnému správaniu a k primeranej starostlivosti o vlastné zdravie a zdravie iných;
- podporovať u dieťaťa kladný a zodpovedný vzťah k prírode a životnému prostrediu prostredníctvom priameho pozorovania, skúmania, experimentovania a zážitkového učenia;
- rozvíjať u dieťaťa prirodzenú zvedavosť, pozorovanie, skúmanie a objavovanie a podporovať učenie prostredníctvom vlastnej skúsenosti;
- vytvárať u dieťaťa pozitívny vzťah k prírode v okolí materskej školy a k prírodnému prostrediu mesta Snina a jeho okolia;
- podporovať u dieťaťa uvedomovanie si významu ochrany prírody, šetrného zaobchádzania s prírodnými zdrojmi a zodpovedného správania voči životnému prostrediu;
- rozvíjať u dieťaťa poznanie ľudových zvykov, tradícií a kultúrneho dedičstva Slovenska a regiónu;
- približovať deťom tradičné piesne, tance, zvyky, sviatky, ľudové remeslá a ďalšie prejavy ľudovej kultúry primeraným a zážitkovým spôsobom;
- rozvíjať u dieťaťa zdravé sebavedomie, samostatnosť, sebaobslužné zručnosti a schopnosť primerane vyjadrovať svoje potreby, pocity a názory;
- podporovať u dieťaťa schopnosť spolupracovať, rešpektovať dohodnuté pravidlá, prejavovať ohľaduplnosť a vytvárať pozitívne vzťahy s rovesníkmi;
- rozvíjať komunikačné schopnosti dieťaťa, slovnú zásobu, schopnosť počúvať, porozumieť a vyjadrovať svoje myšlienky a zážitky;

- rozvíjať elementárne matematické predstavy, logické myslenie a schopnosť riešiť jednoduché problémové situácie;
- rozvíjať tvorivosť, predstavivosť a estetické cítenie prostredníctvom výtvarných, hudobných, dramatických, pracovných a pohybových činností;
- podporovať u dieťaťa primerané využívanie digitálnych technológií a rozvíjať základy digitálnej a informatickej gramotnosti.

ZAMERANIE MATERSKEJ ŠKOLY

Materská škola je zameraná na **všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa** s dôrazom na tri navzájom prepojené oblasti:

1. OBLASŤ POHYBOVÝCH SCHOPNOSTÍ A ZRUČNOSTÍ A ZDRAVÉHO ŽIVOTNÉHO ŠTÝLU

Cieľom tejto oblasti je vytvárať u detí pozitívny vzťah k pohybu, podporovať rozvoj ich pohybových schopností a zručností a zároveň upevňovať návyky zdravého životného štýlu. Využívame možnosti školského dvora, pobytu vonku, pohybových hier, zdravotných cvičení, turistických vychádzok a sezónnych pohybových aktivít. Deti vedieme k poznávaniu vlastného tela, k ochrane zdravia a k bezpečnému správaniu.

2. OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY

Environmentálna výchova tvorí významnú súčasť zamerania našej materskej školy. Prírodné prostredie školského areálu a jeho okolia využívame na **pozorovanie, skúmanie a objavovanie prírody prostredníctvom zážitkového učenia**. Deti sa oboznamujú s rastlinami, živočíchmi a prírodnými javmi, pozorujú zmeny v prírode počas ročných období a získavajú skúsenosti so starostlivosťou o prírodu. Vedíme ich k ochrane životného prostredia, šetrnému využívaniu prírodných zdrojov a k uvedomovaniu si vlastnej zodpovednosti za svoje okolie. Súčasťou environmentálneho zamerania je aj využívanie možností, ktoré poskytuje **prírodné prostredie mesta Snina a jeho okolia**.

3. OBLASŤ ĽUDOVÝCH ZVYKOV A TRADÍCIÍ

Cieľom tejto oblasti je rozvíjať u detí vzťah ku **kultúre, histórii, tradíciám a hodnotám nášho regiónu a Slovenska**. Prostredníctvom zážitkového učenia, piesní, tancov, dramatizácie, tvorivých

dielní, ľudových remesiel a tradičných sviatkov približujeme deťom ľudové zvyky a tradície. Deti sa oboznamujú s tradíciami súvisiacimi s jednotlivými ročnými obdobiami a sviatkami, napríklad s Vianocami, Veľkou Nocou, stavaním mája či vynášaním Moreny. Všetky tri oblasti zamerania sa navzájom prepájajú a prirodzene sa premietajú do každodenného života materskej školy, výchovno-vzdelávacích činností, pobytu vonku, tematických celkov, projektov, školských podujatí a spolupráce s rodinou a širším prostredím.

3. Stupeň vzdelania

Stupeň vzdelania, ktorý poskytuje naša materská škola, je totožný so stupňom vzdelania uvedeným v § 16 ods. 2 školského zákona – predprimárne vzdelanie, ktoré dieťa získa absolvovaním posledného roka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.

4. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Dochádzka detí do materskej školy je spravidla niekoľkoročná – väčšina detí navštevuje materskú školu štyri roky. Posledný rok pred plnením povinnej školskej dochádzky je predprimárne vzdelávanie pre dieťa povinné. Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje celodennou formou (§ 28 ods. 2 školského zákona). Všetky triedy materskej školy sú s celodennou výchovou a vzdelávaním; na základe žiadosti zákonného zástupcu škola poskytuje aj poldennú formu výchovy a vzdelávania.

5. Učebné osnovy

Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu sú vlastné obsahové celky vypracované v rozsahu vzdelávacích štandardov Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, doplnené o priebežne plnené výkonové štandardy. Prierezovo sa v nich uplatňujú princípy inkluzívneho vzdelávania a stratégia digitálnej transformácie

CELOK č.1: „Život v MŠ“

Charakteristika: Celok je zaradený na začiatok školského roka a jeho hlavnou úlohou je podporiť adaptáciu detí na prostredie materskej školy, vytvoriť pocit bezpečia, istoty a prijatia a pomôcť deťom postupne sa orientovať v novom prostredí. Prostredníctvom každodenných situácií, hry, komunikácie a spoločných činností si deti vytvárajú prvé sociálne vzťahy, učia sa spolupracovať, rešpektovať

dohodnuté pravidlá a primerane vyjadrovať svoje potreby a pocity. Celok zároveň rozvíja poznávanie bezprostredného okolia dieťaťa, bezpečné správanie v každodennom živote a prirodzenú detskú zvedavosť. Dôraz sa kladie na praktické skúsenosti, pozorovanie, objavovanie, tvorivosť a samostatnosť, čím vytvára základ pre ďalšie vzdelávanie a rozvoj dieťaťa počas školského roka.

TÉMY

Moja MŠ · Priateľstvo medzi nami · Kde bývam – moje mesto, dedina · Dopravné prostriedky · Malý bádateľ, konštruktér.

STRATÉGIE VVČ

- hra a hrové činnosti, riadený rozhovor, zážitkové učenie a modelovanie pozitívneho správania učiteľkou, námetové a rolové hry, kooperatívne hry a činnosti, praktické nacvičovanie sociálnych situácií, priame pozorovanie, vychádzka do okolia MŠ, práca s detskou knihou a obrazovým materiálom, pohybové a hudobno-pohybové hry, výtvarné a konštrukčné činnosti, bádateľsky orientované činnosti, experimentovanie a manipulácia s predmetmi, práca s digitálnymi a programovateľnými pomôckami.

UČEBNÉ ZDROJE

- detská literatúra, obrázkové knihy a leporelá, fotografie a obrazový materiál, piktogramy, didaktické a spoločenské hry, stavebnice a konštrukčný materiál, dopravný koberec, semafor a dopravné značky, výtvarný a pracovný materiál, prírodniny, manipulačný materiál, detská lupa, fotoaparát/tablet, interaktívna tabuľa/projektor, programovateľná hračka Bee-Bot/robot Andy, interiér a exteriér MŠ a jej širšie okolie.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY (VÝBER ZO ŠVP)

Človek a spoločnosť: Predstaví sa deťom i dospelým, oslovuje menom rovesníkov v triede, pozná mená učiteľiek v triede; Opisuje interiér a exteriér materskej školy; Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu a odzdraví primerane situácii; Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania; Presadzuje sa v hre spoločensky prijateľným spôsobom; Podelí sa o veci, poskytne iným pomoc a nenásilne rieši konflikt; Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou; Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov.

Jazyk a komunikácia: Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami; Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.

Matematika a práca s informáciami: Určí (označí) objekt na základe popisu polohy pomocou slov hore, dole, vpredu, vzadu, vpravo, vľavo, v strede; Roztriedi predmety podľa zvoleného kritéria.

Človek a príroda: Pozoruje a opisuje jednoduché javy vo svojom okolí; Uskutočňuje jednoduché pozorovania a experimenty.

Umenie a kultúra: Kreslí postavu a výtvarne vyjadruje svoje predstavy a zážitky; Spieva piesne a riekanky.

Zdravie a pohyb: Ovláda základné sebaobslužné činnosti; Ovláda správnu techniku chôdze a behu.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- pedagogické pozorovanie, rozhovor s dieťaťom, pozorovanie dieťaťa pri hre a skupinových činnostiach, analýza detských kresieb a konštrukčných prác, jednoduché praktické a triediace úlohy, portfólio dieťaťa.

Inkluzívny rozmer: pravidlá a režim dňa sú podporené názornými obrázkami a piktogramami; deťom s ťažšou adaptáciou sa poskytuje individuálna podpora, dostatok času a bezpečný priestor na postupné zapojenie do činností. Aktivita sa diferencujú podľa schopností, potrieb a tempa detí. Pri bádateľských a konštrukčných činnostiach sa ponúkajú úlohy s rôznou mierou náročnosti. Deťom s ťažšou komunikáciou pomáhajú názorné pomôcky, piktogramy a modelové situácie.

Digitálny rozmer: deti odfotia prostredie MŠ alebo vlastný výtvar a jednoduchými slovami ho opíšu; na tablete triedia obrázky podľa určeného kritéria; pomocou programovateľnej hračky si precvičia jednoduchú orientáciu v priestore a plánovanie trasy.

Metodická poznámka (adaptácia): Adaptácia je proces, ktorý prebieha individuálnym tempom. Ciele celku sa dosahujú citlivo a bez tlaku na dieťa. Dôležité je vytvárať stabilné a predvídateľné prostredie, využívať pravidelné rituály, názornú podporu a poskytovať deťom dostatok času na postupné zapojenie do života triedy.

Metodická poznámka (dopravná výchova): Dopravné prostriedky sa deťom približujú postupne a názorne, najmä prostredníctvom pozorovania a rozhovoru. Deti spoznávajú základné druhy dopravných prostriedkov, ich využitie a význam v bežnom živote. Poznatky si upevňujú pomocou

obrázkov, hier, praktických činností a modelových situácií. Dôraz sa kladie na aktívne zapojenie detí, ich vlastné skúsenosti a riadený rozhovor.

Metodická poznámka (bádanie a konštruovanie): Cieľom nie je predkladanie hotových riešení, ale podpora prirodzenej detskej zvedavosti. Deti pozorujú, porovnávajú, triedia, manipulujú s predmetmi, vyslovujú jednoduché predpoklady a overujú ich vlastnou skúsenosťou. Pri konštruovaní sa podporuje tvorivosť, samostatné riešenie a učenie sa prostredníctvom pokusu a omylu.

Celok č. 2: „Jeseň plná zdravia“

CHARAKTERISTIKA

Celok sa skladá z tém **V záhrade a na poli, Kôš plný vitamínov, Potraviny a stravovanie, Ja a moja rodina**. Je zaradený s cieľom rozvíjať poznávanie prírody a jesenných zmien, vytvárať základy zdravého životného štýlu a správnych stravovacích návykov a zároveň podporovať poznávanie rodinného prostredia a vzťahov medzi jeho členmi. Deti prostredníctvom priameho pozorovania, skúmania, praktických a zážitkových činností poznávajú práce vykonávané na jeseň, úžitkové rastliny, ovocie, zeleninu a potraviny. Poznávajú a pomenúvajú jesennú úrodu a prakticky ju rozdeľujú na ovocie a zeleninu. Učia sa vnímať význam zdravej výživy a upevňujú si pozitívny vzťah k rodine. Predpokladané trvanie 4 týždne.

TÉMY

V záhrade a na poli · Kôš plný vitamínov · Potraviny a stravovanie · Ja a moja rodina

STRATÉGIE VVČ

- priame pozorovanie a skúmanie prírody, pozorovanie jesenných prác v záhrade a na poli, poznávanie a pomenúvanie jesennej úrody, praktické a didaktické rozdeľovanie úrody na ovocie a zeleninu, bádateľské činnosti a jednoduché pokusy, vyslovovanie predpokladov, porovnávanie a triedenie prírodnín podľa vnímateľných znakov – farby, tvaru, veľkosti a povrchu, manipulácia s ovocím, zeleninou, semenami a ďalšími prírodninami, experimentovanie prostredníctvom zmyslov – chuť, vôňa, hmat a zrak, rozhovor a diskusia, didaktické a námetové hry, dramatizácia rodinných situácií, práca s náučnou knihou a encyklopédiou, výtvarné a pracovné činnosti, hudobno-pohybové aktivity, vychádzky a

pozorovanie okolia, práca s programovateľnou digitálnou hračkou – robotom Andy.

UČEBNÉ ZDROJE

- ovocie, zelenina, semená, plody a ďalšie prírodniny, košíky alebo nádoby na praktické rozdeľovanie úrody na ovocie a zeleninu, detské encyklopédie a náučné knihy, obrázkový materiál, pexesá a didaktické hry, makety a obaly potravín, predmety používané pri stolovaní, lupy, výtvarný a pracovný materiál, obrázky a fotografie členov rodiny, obrázky rôznych rodinných situácií, programovateľná digitálna hračka – **robot Andy**, školská záhrada a blízke okolie.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY – VÝBER ZO ŠVP

Človek a príroda:

Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomí si význam ich konzumácie pre správnu životosprávu; uvedie potravinový a technický úžitok niektorých úžitkových rastlín; opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny; vymenuje ročné obdobia; uvedomuje si zmeny v prírode počas roka; pozoruje a opisuje vybrané prírodné javy. V praktických a didaktických činnostiach rozpoznáva a pomenúva ovocie a zeleninu a priradzuje jednotlivé druhy do príslušnej skupiny.

Zdravie a pohyb:

Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie; uvádza príklady zdravej a nezdravej výživy; osvojí si základné hygienické a stravovacie návyky a uplatňuje ich v každodenných situáciách; uvedomuje si význam ovocia a zeleniny ako súčasti zdravej a pestrej stravy.

Matematika a práca s informáciami:

Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti – farba, tvar, veľkosť, povrch; v obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine; porovnáva množstvo predmetov; rieši jednoduché úlohy s využitím programovateľnej digitálnej hračky.

Jazyk a komunikácia:

Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami; pomenúva známe druhy ovocia, zeleniny a potravín; na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh; reprodukuje stručne obsah prečítaného textu; odpovedá na otázky vyplývajúce z textu a vlastných skúseností.

Človek a spoločnosť:

Vymenuje členov blízkej rodiny; identifikuje príbuzenské vzťahy v blízkej rodine; predstaví sa deťom i dospelým; opisuje činnosti, ktorými sa členovia rodiny doma zaoberajú.

Človek a svet práce:

Vymenúva rôzne prírodné materiály; poznáva vybrané pracovné činnosti a nástroje používané pri práci v záhrade a na poli; poznáva význam zberu a spracovania úrody; vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- pedagogické pozorovanie, rozhovor s dieťaťom, situačné a didaktické hry, praktické rozpoznávanie, pomenúvanie a rozdeľovanie ovocia a zeleniny, triedenie prírodnín podľa vnímateľných znakov, praktické činnosti, produkty výtvarných a pracovných aktivít, jednoduché pracovné listy, prezentácia vlastnej práce, portfólio dieťaťa.

INKLUZÍVNY ROZMER

Zmyslové, manipulačné, pohybové a praktické aktivity umožňujú aktívne zapojenie detí s rozdielnou úrovňou komunikačných schopností, pozornosti a poznávacích schopností. Úlohy sa prispôbujú individuálnym možnostiam dieťaťa – od rozpoznania a pomenovania konkrétneho druhu ovocia alebo zeleniny, cez jeho praktické zaradenie medzi ovocie alebo zeleninu, až po opis, porovnávanie a vysvetlenie jeho významu pre zdravie. Pri téme rodiny sa rešpektuje rôznorodosť rodinného prostredia detí.

DIGITÁLNY ROZMER

Deti využívajú **programovateľnú digitálnu hračku – robota Andy** pri jednoduchých edukačných aktivitách súvisiacich s témami celku. Pomocou robota plánujú a vytvárajú jednoduchú trasu po obrázkoch ovocia, zeleniny, potravín, prác v záhrade a na poli alebo členov rodiny. Robot Andy sa môže využiť aj pri hre na rozpoznávanie ovocia a zeleniny, keď dieťa naprogramuje jeho cestu k určenému obrázku. Pri aktivitách si deti rozvíjajú priestorovú orientáciu, logické myslenie, schopnosť plánovať postupnosť krokov a spolupracovať pri riešení jednoduchých úloh.

METODICKÁ POZNÁMKA – ODBORNÁ SPRÁVNOSŤ

Pri téme „**kôš plný vitamínov**“ deti poznávajú, pomenúvajú a opisujú rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomujú si význam ich konzumácie pre zdravú výživu. V rámci praktických a didaktických aktivít rozdeľujú úrodu na ovocie a zeleninu a upevňujú si tak poznatky o jednotlivých druhoch.

Pri téme „**v záhrade a na poli**“ deti vychádzajú z priameho pozorovania a vlastných skúseností. Poznávajú jesennú úrodu a práce súvisiace s jej zberom, skúmajú semená, plody a časti rastlín, pozorujú jednoduché prírodné procesy a vyslovujú vlastné predpoklady.

Pri téme „**potraviny a stravovanie**“ sa dôraz kladie na vytváranie základov zdravého stravovania, hygieny a kultúry stolovania. Deti poznávajú rôzne druhy potravín a uvedomujú si význam pestrej stravy vrátane pravidelnej konzumácie ovocia a zeleniny.

Pri téme „**ja a moja rodina**“ sa rešpektujú rozličné podoby rodiny a individuálna rodinná situácia každého dieťaťa. Aktivity sa orientujú na vzťahy, spolupatričnosť, vzájomnú pomoc, spoluprácu a bezpečné rodinné prostredie.

Celok č. 3: „Ked’ príroda čaruje“

CHARAKTERISTIKA

Celok sa skladá z tém **Jesenný kalendár**, **Tvoríme s jeseňou**, **Poznaj lesné kráľovstvo**, **Moje telo**. Je zaradený s cieľom rozvíjať poznávanie jesennej prírody a zmien, ktoré v nej prebiehajú. Deti pozorujú jesenné počasie a jeho zmeny, všímajú si charakteristické znaky jesene a učia sa ich pomenovať. Poznávajú prírodné materiály a tvorivo ich využívajú pri výtvarných a pracovných činnostiach. Spoznávajú lesné prostredie, vybrané stromy, ich plody a lesné živočíchy a vytvárajú si pozitívny vzťah k prírode a jej ochrane. V téme **Moje telo** poznávajú a pomenúvajú základné časti ľudského tela a prostredníctvom zmyslových a pohybových aktivít lepšie spoznávajú svoje telo.

Predpokladané trvanie 4 týždne.

TÉMY

Jesenný kalendár · Tvoríme s jeseňou · Poznaj lesné kráľovstvo · Moje telo

STRATÉGIE VVČ

- priame pozorovanie jesennej prírody a počasia, pozorovanie a porovnávanie zmien počasia, vychádzky do prírody a blízkeho okolia, pozorovanie stromov, listov, plodov a ďalších znakov jesene, bádateľské a zmyslové aktivity, manipulácia s prírodným materiálom, porovnávanie a triedenie prírodnín podľa farby, tvaru, veľkosti a povrchu, tvorenie z listov, šišiek, gaštanov, žaluďov a ďalších prírodnín, poznávanie lesného prostredia, stromov, ich plodov a lesných živočíchov, pozorovanie a pomenúvanie častí ľudského tela, zmyslové hry zamerané na zrak, sluch, čuch, chuť a hmat, pohybové hry a zdravotné cvičenia, rozhovor a diskusia, didaktické a námetové hry, práca s náučnou knihou a encyklopédiou, výtvarné a pracovné činnosti, spev piesní, rytmizácia riekaniek, hudobné a hudobno-pohybové aktivity, hra na jednoduchých rytmických nástrojoch, práca s programovateľnou digitálnou hračkou – robotom Andy.

UČEBNÉ ZDROJE

- jesenné listy, vetvičky, šišky, gaštany, žalude, bukvice a ďalšie prírodniny, obrázky jesenného počasia a ročných období, kalendár počasia, obrázky stromov, ich listov a plodov, obrázky lesných živočíchov, detské encyklopédie a náučné knihy o prírode, lese a ľudskom tele, obrázkový a pexesový materiál, model alebo obraz ľudského tela, obrázky častí tela a zmyslových orgánov, lupy, výtvarný a pracovný materiál, telovýchovné náčinie, jednoduché rytmické hudobné nástroje, piesne a riekanky s jesennou, prírodnou a pohybovou tematikou, didaktické hry, programovateľná digitálna hračka – **robot Andy**, školský dvor, záhrada, park, les a blízke prírodné prostredie.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY – VÝBER ZO ŠVP

Človek a príroda:

Vymenuje ročné obdobia; uvedomuje si zmeny v prírode počas roka; identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasi; pozoruje a opisuje charakteristické znaky jesene; poznáva vybrané stromy, ich listy a plody; poznáva vybrané živočíchy žijúce v lese; vníma význam prírody a potrebu jej ochrany.

Zdravie a pohyb:

Pomenuje základné časti svojho tela; ukáže a pomenuje vybrané časti tela; rozlišuje základné

zmysly a spája ich s príslušnými zmyslovými orgánmi; vníma svoje telo prostredníctvom pohybu a zmyslov; vykonáva jednoduché pohybové a zdravotné cvičenia.

Matematika a práca s informáciami:

Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti – farba, tvar, veľkosť, povrch; porovnáva prírodniny podľa ich vlastností; určí počet predmetov v skupine počítaním po jednej; usporiada predmety podľa určenej vlastnosti; orientuje sa v jednoduchej postupnosti; rieši jednoduché úlohy s využitím programovateľnej digitálnej hračky.

Jazyk a komunikácia:

Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt; pomenúva pozorované prírodné javy, prírodniny, stromy, lesné živočíchy a časti ľudského tela; opisuje svoje pozorovania a zážitky; na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh; reprodukuje stručne obsah prečítaného textu; odpovedá na otázky súvisiace s textom a vlastnou skúsenosťou.

Človek a spoločnosť:

Orientuje sa v základných časových vzťahoch; vníma zmeny vo svojom okolí; poznáva svoje blízke prírodné prostredie; správa sa ohľaduplne k prírode a živým organizmom; spolupracuje s ostatnými deťmi pri spoločných činnostiach.

Človek a svet práce:

Vymenúva rôzne prírodné materiály; rozpoznáva vybrané prírodné materiály; využíva prírodný materiál pri tvorivých činnostiach; manipuluje s drobným materiálom a jednoduchými pracovnými pomôckami; vytvorí jednoduchý výrobok z prírodného materiálu a pomenuje jeho účel.

Umenie a kultúra:

Hravo experimentuje s farbami a rôznymi výtvarnými materiálmi; využíva prírodný materiál pri výtvarnom a pracovnom tvorení; výtvarne vyjadruje svoje predstavy o jeseni, lese a ľudskom tele; tvorivo pracuje s listami a ďalšími prírodninami; spieva piesne a riekanky s jesennou a prírodnou tematikou; rytmizuje jednoduché riekanky a piesne; vyjadruje charakter hudby prirodzeným pohybom; využíva jednoduché rytmické nástroje pri hudobných činnostiach; uplatňuje svoju fantáziu a tvorivosť.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- pedagogické pozorovanie, rozhovor s dieťaťom, pozorovanie praktických, pohybových, hudobných a tvorivých činností, didaktické a zmyslové hry, jednoduché úlohy na rozpoznávanie, pomenúvanie, porovnávanie a triedenie prírodnín, pomenovanie znakov jesene, stromov, ich plodov, lesných živočíchov a častí ľudského tela, pozorovanie spevu, rytmizácie a pohybového vyjadrenia hudby, produkty výtvarných a pracovných činností, detská kresba ľudskej postavy, jednoduché pracovné listy, prezentácia vlastnej práce, portfólio dieťaťa.

INKLUZÍVNY ROZMER

Pozorovacie, zmyslové, manipulačné, tvorivé, hudobné a pohybové aktivity umožňujú zapojenie detí s rozdielnou úrovňou reči, pozornosti a poznávacích schopností. Úlohy sa prispôbujú individuálnym možnostiam dieťaťa – od ukázania a pomenovania počasia, prírodniny, stromu, lesného živočicha alebo časti tela, cez triedenie a porovnávanie až po jednoduchý opis ich vlastností. Deti sa môžu zapájať aj prostredníctvom pohybu, spevu, rytmizácie a hry na jednoduchých hudobných nástrojoch. Pri aktivitách sa využíva názorný materiál, priama skúsenosť, pohyb, manipulácia a opakovanie.

DIGITÁLNY ROZMER

Deti využívajú **programovateľnú digitálnu hračku – robota Andy** pri jednoduchých edukačných aktivitách súvisiacich s témami celku. Pomocou robota vytvárajú jednoduché trasy k obrázkom jesenného počasia, prírodnín, stromov, ich plodov, lesných živočíchov a častí ľudského tela. Dieťa naprogramuje cestu robota k určenému obrázku a následne ho pomenuje alebo opíše. Pri aktivitách si deti rozvíjajú priestorovú orientáciu, logické myslenie, schopnosť plánovať postupnosť krokov a spolupracovať.

METODICKÁ POZNÁMKA – ODBORNÁ SPRÁVNOSŤ

Pri téme „**jesenný kalendár**“ deti pozorujú aktuálne počasie a zmeny v jesennej prírode. Pomenúvajú základné prejavy počasia, napríklad slnko, dážď, vietor, oblačnosť či hmlu, a porovnávajú svoje pozorovania. Dôležitá je priama skúsenosť dieťaťa a pravidelné pozorovanie okolitej prírody.

Pri téme „**tvoríme s jeseňou**“ deti poznávajú a zbierajú rôzne prírodné materiály, napríklad listy, šišky, gaštany, žalude či vetvičky. Porovnávajú ich podľa farby, tvaru, veľkosti a povrchu a tvorivo ich využívajú pri výtvarných a pracovných činnostiach. Rozvíjajú si fantáziu, tvorivosť a jemnú motoriku.

Pri téme „**poznaj lesné kráľovstvo**“ deti poznávajú les ako prostredie, v ktorom žijú rôzne rastliny a živočíchy. Poznávajú vybrané stromy, ich listy a plody, pomenúvajú známe lesné živočíchy a učia sa vhodne správať v lese a chrániť prírodu.

Pri téme „**moje telo**“ deti poznávajú, ukazujú a pomenúvajú základné časti ľudského tela. Prostredníctvom pohybových a zmyslových aktivít spoznávajú svoje telo a základné zmysly – zrak, sluch, čuch, chuť a hmat. Poznatky sa prepájajú s každodennou skúsenosťou dieťaťa.

Celok č. 4: „Zvončeky šťastia“

CHARAKTERISTIKA

Celok sa skladá z tém **Keď príde Mikuláš, Vianočná cukráreň, Vianoce – sviatky lásky a pokoja**. Je zaradený s cieľom približovať deťom tradície a zvyky spojené s adventným a vianočným obdobím, rozvíjať ich poznanie kultúrneho a spoločenského prostredia a podporovať pozitívne medzilídské vzťahy. Deti prostredníctvom zážitkových, tvorivých, hudobných, pohybových a praktických činností spoznávajú mikulášske a vianočné tradície, podieľajú sa na príprave jednoduchého vianočného pečiva a vnímajú Vianoce ako obdobie spolupatričnosti, radosti, obdarovania a spoločných chvíľ. **Predpokladané trvanie 3 týždne.**

TÉMY

Keď príde Mikuláš · Vianočná cukráreň · Vianoce – sviatky lásky a pokoja

STRATÉGIE VVČ

- riadený rozhovor a komunitný kruh, zážitkové učenie, rozprávanie o mikulášskych a vianočných tradíciách, práca s príbehom, rozprávku a obrazovým materiálom, didaktické a námetové hry, dramatizácia, prednes básní a riekaniek, spev mikulášskych a vianočných piesní a kolied, rytmizácia, hra na jednoduchých rytmických nástrojoch, hudobno-pohybové aktivity, praktické činnosti spojené s prípravou jednoduchého vianočného pečiva,

pozorovanie a pomenúvanie surovín, manipulácia s cestom a vykrajovanie jednoduchých tvarov, porovnávanie a triedenie predmetov podľa tvaru, veľkosti a ďalších vlastností, počítanie predmetov, výtvarné a pracovné činnosti s vianočnou tematikou, výroba jednoduchých ozdôb a darčiekov, spoločná výzdoba triedy, hry podporujúce spoluprácu, pomoc a vzájomné obdarovanie, **hra s digitálnymi hračkami, jednoduché programovanie a orientácia v priestore.**

UČEBNÉ ZDROJE

- obrázkový materiál s mikulášskou, adventnou a vianočnou tematikou, detské knihy, príbehy, rozprávky, básne a riekanky, vianočné piesne a koledy, jednoduché rytmické hudobné nástroje, mikulášske a vianočné dekorácie, adventný kalendár, suroviny a pomôcky na prípravu jednoduchého vianočného pečiva, vykrajovačky rôznych tvarov, kuchynské pomôcky primerané veku detí, výtvarný a pracovný materiál, prírodný a dekoračný materiál, didaktické hry, obrázky vianočných symbolov a tradícií, **digitálne hračky a jednoduché programovateľné pomôcky.**

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY – VÝBER ZO ŠVP

Človek a spoločnosť:

Pozná vybrané tradície a zvyky spojené s mikulášskym a vianočným obdobím; vníma sviatočné udalosti vo svojom okolí; orientuje sa v základných časových vzťahoch; nadväzuje primeraný sociálny kontakt; spolupracuje s ostatnými deťmi; správa sa ohľaduplne, prejavuje pomoc, pozornosť a rešpekt voči druhým.

Človek a svet práce:

Manipuluje s drobným materiálom a jednoduchými pracovnými pomôckami; používa predmety a nástroje primerane ich účelu; podieľa sa na jednoduchých praktických činnostiach; vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel; pri príprave jednoduchého vianočného pečiva manipuluje s cestom, vykrajuje jednoduché tvary a dodržiava základné pravidlá bezpečnosti a hygieny.

Matematika a práca s informáciami:

Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti; porovnáva predmety podľa veľkosti, tvaru a ďalších vlastností; určí počet predmetov v skupine počítaním po jednej; usporiada predmety

podľa určenej vlastnosti; poznáva a pomenúva základné geometrické tvary; orientuje sa v jednoduchej postupnosti; **rieši jednoduché úlohy s využitím digitálnej hračky.**

Jazyk a komunikácia:

Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt; rozpráva o svojich zážitkoch a skúsenostiach; na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh; reprodukuje stručne obsah prečítaného textu; odpovedá na otázky súvisiace s príbehom; prednáša krátke básne a riekanky; rozvíja si slovnú zásobu prostredníctvom mikulášskej a vianočnej tematiky.

Zdravie a pohyb:

Dodržiava základné hygienické návyky pri praktických činnostiach; zvláda jednoduché pohybové činnosti; reaguje pohybom na hudbu; napodobňuje jednoduché pohyby podľa vzoru; zapája sa do pohybových a hudobno-pohybových hier.

Umenie a kultúra:

Spieva piesne a koledy s mikulášskou a vianočnou tematikou; rytmizuje jednoduché piesne a riekanky; vyjadruje charakter hudby prirodzeným pohybom; využíva jednoduché rytmické nástroje pri hudobných činnostiach; zapája sa do hudobno-pohybových hier; výtvarne vyjadruje svoje predstavy spojené s Mikulášom a Vianocami; experimentuje s farbami a rôznymi výtvarnými materiálmi; vytvára jednoduché vianočné ozdoby, dekorácie a darčeky; uplatňuje vlastnú fantáziu a tvorivosť.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- pedagogické pozorovanie, rozhovor s dieťaťom, pozorovanie praktických, hudobných, pohybových a tvorivých činností, didaktické a námetové hry, rozprávanie podľa obrázkov, prednes básní a riekaniek, pozorovanie spevu, rytmizácie a pohybového vyjadrenia hudby, jednoduché úlohy na počítanie, porovnávanie a triedenie, pozorovanie samostatnosti pri praktických činnostiach, produkty výtvarných a pracovných činností, jednoduché pracovné listy, portfólio dieťaťa.

INKLUZÍVNY ROZMER

Praktické, manipulačné, hudobné, pohybové, výtvarné a zážitkové aktivity umožňujú zapojenie detí s rozdielnou úrovňou reči, pozornosti a poznávacích schopností. Úlohy sa prispôbujú

individuálnym možnostiam dieťaťa – od ukázania a pomenovania predmetu alebo vianočného symbolu, cez jednoduchú manipuláciu a napodobňovanie až po opis vlastného zážitku alebo samostatné vytvorenie výrobku. Deti sa môžu zapájať prostredníctvom pohybu, spevu, rytmizácie, dramatizácie, praktických činností a hier.

DIGITÁLNY ROZMER

Deti využívajú **digitálne hračky** pri jednoduchých edukačných aktivitách súvisiacich s témami celku. Prostredníctvom hry vytvárajú a sledujú jednoduché trasy k obrázkom Mikuláša, vianočného pečiva, ozdôb, darčiekov a ďalších vianočných symbolov. Plánujú jednoduchú postupnosť krokov, orientujú sa v priestore a plnia primerané úlohy. Pri aktivitách si rozvíjajú **logické myslenie, priestorovú orientáciu, plánovanie a schopnosť spolupracovať**.

METODICKÁ POZNÁMKA – ODBORNÁ SPRÁVNOSŤ

Pri téme „**Keď príde Mikuláš**“ deti primerane svojmu veku spoznávajú mikulášske tradície a zvyky. Prostredníctvom príbehov, básní, piesní, výtvarných a zážitkových činností sa oboznamujú so symbolmi spojenými s týmto obdobím. Dôraz sa kladie na pozitívny zážitok, radosť a spoločné prežívanie.

Pri téme „**Vianočná cukráreň**“ deti poznávajú suroviny a pomôcky používané pri príprave jednoduchého vianočného pečiva. Zapájajú sa do veku primeraných praktických činností, napríklad miešania, valkania, vykrajovania alebo zdobenia. Pri činnostiach sa kladie dôraz na hygienu, bezpečnosť, samostatnosť a spoluprácu.

Pri téme „**Vianoce – sviatky lásky a pokoja**“ deti spoznávajú vybrané vianočné tradície a symboly, spievajú koledy, tvoria vianočné ozdoby a darčeky a zapájajú sa do spoločných aktivít. Dôraz sa kladie na **vzájomnú pomoc, spolupatričnosť, priateľstvo, obdarovanie a príjemné spoločné prežívanie vianočného obdobia**.

Celok č. 5: „Pani zima kraľuje“

CHARAKTERISTIKA

Celok sa skladá z tém **V zimnom kráľovstve, Zimné športy, Vtáky v zime, Zdravie a choroba**. Je zameraný na poznávanie zimného obdobia prostredníctvom priameho pozorovania, skúmania,

pohybu a praktických skúseností detí. Deti objavujú charakteristické znaky zimy, sledujú zmeny počasia a skúmajú vlastnosti snehu, ľadu a vody. Spoznávajú rôzne zimné športy, uvedomujú si význam pohybu a zásady bezpečnosti pri zimných aktivitách. Pozorujú vtáky v okolí materskej školy, poznávajú vybrané druhy a možnosti pomoci vtákom počas zimy. V téme **Zdravie a choroba** si vytvárajú základné predstavy o ochrane zdravia, hygiene, vhodnom obliekaní a správaní počas choroby. **Predpokladané trvanie 4 týždne.**

TÉMY

V zimnom kráľovstve · Zimné športy · Vtáky v zime · Zdravie a choroba

STRATÉGIE VVČ

- pozorovanie zimnej prírody počas pobytu vonku, vedenie jednoduchého kalendára počasia, bádateľské aktivity so snehom, ľadom a vodou, vyslovovanie jednoduchých predpokladov a overovanie ich správnosti, pozorovanie topenia a zamrzania vody, zmyslové skúmanie prírodnín, porovnávanie a triedenie predmetov podľa vlastností, pohybové hry motivované zimnými športmi, napodobňovanie pohybov korčuliarov, lyžiarov či sánkarov, prekážkové dráhy, zdravotné a relaxačné cvičenia, rozhovor o bezpečnosti pri zimných športoch, pozorovanie vtákov v prírode, prikrmovanie vtákov, určovanie vybraných druhov vtákov podľa obrázkov a charakteristických znakov, didaktické hry, práca s encyklopédiou a príbehom, námetová hra na lekára, situačné hry zamerané na hygienu a ochranu zdravia, praktický nácvik správneho umývania rúk, výtvarné a pracovné tvorenie, modelovanie, strihanie, lepenie, spev piesní so zimnou tematikou, rytmizácia, hudobno-pohybové hry, počúvanie hudby a vyjadrovanie jej charakteru pohybom, **hra s digitálnymi hračkami**, skupinová a individuálna práca.

UČEBNÉ ZDROJE

- sneh, ľad, voda a ďalšie dostupné prírodniny, nádoby na jednoduché pokusy, teplomer, obrázky zimnej prírody a počasia, kalendár počasia, obrázky a makety zimného oblečenia, obrazový materiál zimných športov a športového vybavenia, telovýchovné náčinie, prekážky, lopty a obruče, obrázky a modely vtákov, krmivo vhodné pre vtáky, krmidlo, detské encyklopédie a knihy o prírode, vtákoch, ľudskom zdraví a zime, hygienické potreby, lekársky kufrík a pomôcky na námetovú hru, pexesá, skladačky a didaktické hry, výtvarný a pracovný

materiál, modelovacia hmota, jednoduché rytmické hudobné nástroje, piesne a riekanky so zimnou tematikou, **digitálne hračky a jednoduché programovateľné pomôcky**, školský dvor a blízke prírodné prostredie.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY – VÝBER ZO ŠVP

Človek a príroda:

Vymenuje ročné obdobia; rozpoznáva charakteristické znaky zimy; uvedomuje si zmeny v prírode počas roka; identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien počasia; opisuje svoje pozorovania; pozoruje zmeny skupenstva vody v jednoduchých situáciách; poznáva vybrané druhy vtákov vyskytujúcich sa v blízkom okolí; vníma spôsob života vtákov v zimnom období; uvedomuje si význam primeranej starostlivosti o živé organizmy a potrebu ochrany prírody.

Zdravie a pohyb:

Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka; vykonáva základné polohy a postoje podľa pokynov; zvláda jednoduché pohybové zručnosti; uplatňuje správnu techniku chôdze a behu; manipuluje s vybraným telovýchovným náčiním; dodržiava pravidlá pri pohybových hrách; poznáva vybrané zimné športy; uvedomuje si význam bezpečného správania pri zimných aktivitách; dodržiava základné hygienické návyky; rozlišuje jednoduché prejavy zdravia a choroby a poznáva možnosti ochrany vlastného zdravia.

Matematika a práca s informáciami:

Určí počet predmetov v skupine počítaním po jednej; vytvorí skupinu s určeným počtom predmetov; porovnáva množstvo predmetov; roztriedi predmety podľa určenej vlastnosti; usporiada predmety podľa veľkosti; rozlišuje a pomenúva základné geometrické tvary; orientuje sa v priestore a používa jednoduché pojmy vyjadrujúce polohu a smer; pokračuje v jednoduchej postupnosti; rieši primerané úlohy prostredníctvom **hry s digitálnymi hračkami**.

Jazyk a komunikácia:

Aktívne vstupuje do rozhovoru a primerane reaguje na otázky; rozširuje si slovnú zásobu o pojmy súvisiace so zimou, športom, vtákmi a zdravím; opisuje predmet, obrázok alebo pozorovaný jav; formuluje jednoduché otázky a odpovede; rozpráva o vlastných skúsenostiach a zážitkoch; na základe ilustrácií vytvára jednoduchý príbeh; reprodukuje stručne obsah vypočutého alebo

prečítaného textu; prednáša krátke básne a riekanky; rozlišuje zvukovú stránku reči prostredníctvom slovných a rytmických hier.

Človek a spoločnosť:

Orientuje sa v základných časových vzťahoch; vníma charakteristické zmeny svojho okolia počas zimného obdobia; poznáva význam vzájomnej pomoci a zodpovedného správania; spolupracuje pri spoločných hrách a činnostiach; rešpektuje dohodnuté pravidlá; rozlišuje vhodné a nevhodné správanie v konkrétnych situáciách; učí sa zodpovedne správať voči prírode a živým organizmom.

Človek a svet práce:

Pozná vlastnosti niektorých materiálov; vyberá vhodný materiál na zhotovenie jednoduchého výrobku; pracuje podľa jednoduchého postupu; manipuluje s drobnými predmetmi, papierom, modelovacou hmotou a prírodným materiálom; bezpečne používa veku primerané pracovné pomôcky; vytvorí jednoduchý výrobok a dokáže povedať, na čo slúži.

Umenie a kultúra:

Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o zime, zimných športoch a vtákoch; experimentuje s farbami a ich odtieňmi; využíva kresbu, maľovanie, lepenie, modelovanie a kombinovanie materiálov; dotvára tvar podľa vlastnej fantázie; spieva piesne so zimnou a prírodnou tematikou; rytmizuje slová, riekanky a jednoduché piesne; vytvára jednoduchý rytmický sprievod; reaguje na zmenu tempa a dynamiky hudby; vyjadruje hudbu pohybom a zapája sa do hudobno-pohybových hier.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- systematické pedagogické pozorovanie, individuálny a skupinový rozhovor, otázky a odpovede, pozorovanie dieťaťa počas bádateľských pokusov a praktických činností, hodnotenie schopnosti vysloviť jednoduchý predpoklad a opísať pozorovaný jav, pohybové úlohy a hry, praktické ukážky hygienických návykov, rozpoznávanie zimných športov a vtákov podľa obrazového materiálu, jednoduché matematické a triediace úlohy, rozprávanie podľa obrázkov, výtvarné a pracovné produkty, spev, rytmizácia a pohybové vyjadrenie hudby, pracovné listy a portfólio dieťaťa.

INKLUZÍVNY ROZMER

Činnosti sú založené na názornosti, pohybe, manipulácii, priamej skúsenosti a opakovaní, aby sa do nich mohli zapojiť deti s rozdielnymi schopnosťami a potrebami. Náročnosť úloh sa prispôsobuje možnostiam jednotlivých detí – od ukázania a pomenovania zimného javu, športu, vtáka alebo hygienickej pomôcky cez priradovanie a triedenie až po samostatný opis, vysvetlenie alebo zdôvodnenie. Deti, ktoré potrebujú podporu v komunikácii, môžu odpovedať ukázaním obrázka, predmetu, pohybom alebo jednoduchým slovným vyjadrením. Pri pohybových aktivitách sa rešpektujú individuálne pohybové možnosti detí.

DIGITÁLNY ROZMER

Deti využívajú **digitálne hračky** pri jednoduchých hrách a edukačných úlohách tematicky zameraných na zimu. Môžu plánovať cestu k obrázkom zimných športov, vtákov, zimného oblečenia alebo predmetov súvisiacich so zdravím a hygienou. Určujú smer pohybu, vytvárajú jednoduchú postupnosť krokov, hľadajú správnu cestu a opravujú chybný postup. Prostredníctvom hry si rozvíjajú **priestorovú orientáciu, logické myslenie, pozornosť, plánovanie a spoluprácu.**

METODICKÁ POZNÁMKA – ODBORNÁ SPRÁVNOSŤ

Pri téme „**V zimnom kráľovstve**“ deti vychádzajú najmä z priameho pozorovania aktuálneho počasia a prírody. Ak sú vhodné podmienky, skúmajú sneh, ľad a vodu, pozorujú ich vlastnosti a jednoduché zmeny. Deti najskôr vyslovia, čo si myslia, že sa stane, a následne výsledok pozorujú a opíšu.

Pri téme „**Zimné športy**“ deti poznávajú rôzne druhy zimných športov a potrebné športové vybavenie. Prostredníctvom pohybových hier napodobňujú vybrané športové pohyby. Dôležitou súčasťou témy je **bezpečnosť**, vhodné oblečenie, ochranné pomôcky a dodržiavanie jednoduchých pravidiel.

Pri téme „**Vtáky v zime**“ deti pozorujú vtáky v okolí a poznávajú vybrané druhy podľa viditeľných znakov. Rozprávajú sa o tom, ako vtáky prežívajú zimu a ako im môže človek primerane pomôcť. Praktickou aktivitou môže byť pozorovanie krmidla a prikrmovanie vhodnou potravou.

Pri téme „**Zdravie a choroba**“ deti prostredníctvom každodenných situácií rozlišujú, kedy sa človek cíti zdravý a kedy chorý. Upevňujú si význam **hygieny, umývania rúk, pohybu, odpočinku, vhodného oblečenia a ochrany zdravia**. Téma choroby sa podáva citlivo, bez strašenia a bez hodnotenia zdravotného stavu jednotlivých detí.

Celok č. 6: „Hráme sa, tvoríme, objavujeme“

CHARAKTERISTIKA

Celok sa skladá z tém **Karneval, Farby a tvary okolo nás, Časové vzťahy, Remeslá a profesie**. Jednotlivé témy na seba nadväzujú a ponúkajú deťom priestor na učenie prostredníctvom hry, tvorenia, objavovania a vlastnej skúsenosti. V téme **Karneval** deti prežívajú radostnú karnevalovú atmosféru, rozvíjajú fantáziu a tvorivosť pri tvorbe masiek, hudobných, tanečných, pohybových a dramatických činnostiach. Téma **Farby a tvary okolo nás** vedie deti k poznávaniu, pomenúvaniu, porovnávaniu a triedeniu farieb a geometrických tvarov, k ich vyhľadávaniu v bežnom prostredí a tvorivému využívaniu. V téme **Časové vzťahy** si prostredníctvom každodenných činností a zážitkov osvojujú základnú orientáciu v čase, poznávajú časti dňa, postupnosť udalostí a používajú jednoduché časové pojmy. V záverečnej téme **Remeslá a profesie** spoznávajú rôzne povolania a tradičné remeslá, ich význam, pracovné činnosti, nástroje a materiály. Prostredníctvom námetových a praktických hier si vytvárajú predstavu o práci ľudí a jej význame pre každodenný život. **Predpokladané trvanie 4 týždne.**

TÉMY

Karneval · Farby a tvary okolo nás · Časové vzťahy · Remeslá a profesie

STRATÉGIE VVČ

- zážitkové učenie a karnevalové hry, dramatizácia a hra v role, tvorba a dotváranie karnevalových masiek, tanečné a pohybové improvizácie, spev, rytmizácia a hra na jednoduchých hudobných nástrojoch, hudobné a pohybové hádanky, experimentovanie s farbami a ich miešaním, maľovanie a odtlačovanie rôznymi výtvarnými nástrojmi, vyhľadávanie farieb a geometrických tvarov v triede a okolí, skladanie obrázkov a obrazcov z geometrických tvarov, priradovanie, porovnávanie a triedenie predmetov podľa vlastností, manipulačné a konštrukčné hry, skladanie obrázkov podľa časovej a dejovej postupnosti,

rozhovory o režime dňa, praktické používanie časových pojmov, námetové hry na rôzne profesie, spoznávanie tradičných remesiel, priradovanie pracovných nástrojov a pomôcok k povolaniam, napodobňovanie jednoduchých pracovných činností, práca s detskou knihou a obrazovým materiálom, modelovanie, konštruovanie a tvorivé dielne, kooperatívne hry, situačné učenie a **hra s digitálnymi hračkami**.

UČEBNÉ ZDROJE

- karnevalové masky, kostýmy a doplnky, látky, stuhy a dekoračný materiál, detské piesne, riekanky a hudobné nahrávky, jednoduché rytmické hudobné nástroje, farby a rôzne výtvarné pomôcky, farebné predmety, modely a obrázky geometrických tvarov, stavebnice, mozaiky, skladačky, tangramy a puzzle, predmety rôznych tvarov a farieb z bežného prostredia, obrázkové postupnosti, denný kalendár, obrázky jednotlivých častí dňa a každodenných činností, detské knihy a encyklopédie, obrázky profesií a tradičných remesiel, pracovné nástroje alebo ich bezpečné makety, pracovné oblečenie a pomôcky na námetové hry, prírodný a technický materiál, modelovacia hmota, konštrukčné stavebnice, didaktické hry, **digitálne hračky a jednoduché programovateľné pomôcky**.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY – VÝBER ZO ŠVP

Matematika a práca s informáciami

Rozlišuje a pomenuje základné farby; rozlišuje a pomenuje základné geometrické tvary; vyhľadáva geometrické tvary na predmetoch vo svojom okolí; porovnáva predmety podľa farby, tvaru a veľkosti; roztriedi objekty podľa určenej vlastnosti; skladá z primeraného množstva útvarov jednoduché obrazce; usporiada predmety alebo obrázky podľa určenej postupnosti; orientuje sa v priestore a rovine; rieši jednoduché úlohy prostredníctvom hry s digitálnymi hračkami.

Človek a spoločnosť

Orientuje sa v základných časových vzťahoch; správne používa pojmy **včera, dnes a zajtra**; poznáva časti dňa a spája ich s typickými činnosťami; opisuje jednoduchý režim svojho dňa; usporiada známe udalosti podľa časovej následnosti; poznáva rôzne profesie a pracovné činnosti; vníma význam práce ľudí pre spoločnosť; spolupracuje s ostatnými deťmi a rešpektuje pravidlá spoločnej hry.

Človek a svet práce

Pozná vybrané tradičné remeslá a súčasné profesie; pomenúva niektoré pracovné nástroje a pomôcky; priradzuje pracovné nástroje k príslušnej profesii alebo pracovnej činnosti; poznáva vlastnosti vybraných materiálov; vyberá vhodný materiál na jednoduchú pracovnú činnosť; pracuje podľa jednoduchého pracovného postupu; manipuluje s veku primeranými pracovnými pomôckami; konštruuje podľa predlohy alebo vlastnej predstavy; vytvorí jednoduchý výrobok.

Jazyk a komunikácia

Aktívne sa zapája do rozhovoru; rozpráva o vlastných zážitkoch a predstavách; opisuje karnevalovú masku, farbu, tvar, profesiu alebo pracovnú činnosť; rozširuje si slovnú zásobu súvisiacu s jednotlivými témami; vytvára jednoduchý príbeh podľa obrázkov; usporiada obrázky podľa deja a príbeh prerozpráva; reprodukuje stručne obsah vypočutého alebo prečítaného textu; odpovedá na otázky; prednáša krátke básne a riekanky; zapája sa do slovných hier a dramatizácie.

Umenie a kultúra

Výtvarne vyjadruje svoje predstavy a fantáziu; experimentuje s farbami a pozoruje ich vzájomné miešanie; vytvára nové farebné odtiene; kreslí, maľuje, modeluje, strihá, lepí a kombinuje rôzne materiály; vytvára karnevalovú masku a jednoduché kompozície z farieb a tvarov; tvorí podľa vlastnej predstavy; spieva piesne primerané svojmu veku; rytmizuje slová, riekanky a piesne; vytvára jednoduchý rytmický sprievod; využíva jednoduché hudobné nástroje; rozlišuje kontrasty **rýchlo – pomaly, hlasno – ticho**; reaguje na hudbu pohybom; pohybovo improvizuje a zapája sa do jednoduchých tanečných a hudobno-pohybových hier.

Zdravie a pohyb

Koordinuje pohyby tela pri hudobno-pohybových a tanečných hrách; zvláda jednoduché pohybové úlohy podľa pokynov; napodobňuje pohyb podľa vzoru; reaguje pohybom na zmenu rytmu a tempa; orientuje sa v priestore; rozvíja rovnováhu, obratnosť a koordináciu; manipuluje s vybraným telovýchovným náčiním; dodržiava dohodnuté pravidlá pohybových hier.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- pedagogické pozorovanie dieťaťa pri hre, tvorivej a praktickej činnosti, individuálny a skupinový rozhovor, situačné úlohy, dramatizácia a hra v role, opis vlastnej karnevalovej masky alebo výrobku, rozpoznávanie, pomenúvanie a priradovanie farieb a geometrických

tvarov, vyhľadávanie tvarov v prostredí, skladanie jednoduchých obrazcov, usporadúvanie obrázkov podľa časovej a dejovej následnosti, používanie časových pojmov v rozhovore, rozpoznávanie profesií, priradovanie pracovných nástrojov k povolaniam, pozorovanie dieťaťa pri pracovných a konštrukčných činnostiach, spev, rytmizácia a pohybové vyjadrenie hudby, produkty výtvarných a pracovných činností, jednoduché pracovné listy a portfólio dieťaťa.

INKLUZÍVNY ROZMER

Aktivity ponúkajú deťom viacero možností zapojenia podľa ich individuálnych schopností a potrieb. Pri karnevalových činnostiach sa rešpektuje, ak dieťa nechce mať masku, tancovať alebo vystupovať pred skupinou a môže sa zapojiť iným spôsobom. Pri poznávaní farieb a tvarov sa postupuje od jednoduchého vyhľadania a priradenia cez pomenovanie až po triedenie a tvorbu vlastných obrazcov. Časové vzťahy sa približujú pomocou konkrétnych udalostí, obrázkov a každodenného režimu dieťaťa. Pri téme remesiel a profesií sa využívajú najmä názorné pomôcky, manipulácia, napodobňovanie pracovných činností a námetová hra. Dieťa môže odpovedať slovne, ukázaním, priradením obrázka, pohybom alebo praktickým vykonaním úlohy.

DIGITÁLNY ROZMER

Deti využívajú **digitálne hračky** pri hrách zameraných na orientáciu, plánovanie a riešenie jednoduchých úloh. Vytvárajú jednoduchú cestu k určenej farbe alebo geometrickému tvaru, vyhľadávajú správny obrázok profesie či pracovného nástroja a určujú smer pohybu digitálnej hračky. Pri téme časových vzťahov môžu postupovať po obrázkoch znázorňujúcich časti dňa alebo každodenné činnosti v správnom poradí. Deti sa učia naplánovať jednoduchý postup, sledovať jeho priebeh a podľa potreby ho opraviť. Rozvíjajú si tak **logické myslenie, priestorovú orientáciu, pozornosť a schopnosť riešiť jednoduchý problém**.

METODICKÁ POZNÁMKA – ODBORNÁ SPRÁVNOSŤ

Pri téme „**Karneval**“ sa vytvára priestor na fantáziu, tvorivosť, hudobný, pohybový a dramatický prejav. Deti si môžu vytvárať alebo dotvárať vlastné masky, opisovať ich, predstavovať rôzne postavy a reagovať na hudbu pohybom. Dôležitá je radosť zo spoločnej činnosti a rešpektovanie individuálneho spôsobu zapojenia každého dieťaťa.

Pri téme „**Farby a tvary okolo nás**“ deti farby a geometrické tvary nielen pomenúvajú, ale predovšetkým ich **objavujú vo svojom okolí, vyhľadávajú, porovnávajú, priradujú a triedia**. Z geometrických tvarov skladajú jednoduché obrazce a pri výtvarných aktivitách experimentujú s farbami a ich miešaním.

Pri téme „**Časové vzťahy**“ sa vychádza z každodenných skúseností dieťaťa. Časové pojmy sa prepájajú s konkrétnymi udalosťami a činnosťami – čo robíme ráno, na obed a večer, čo sa stalo včera, čo robíme dnes a čo budeme robiť zajtra. Obrázkové postupnosti pomáhajú deťom pochopiť, že udalosti majú určitú následnosť.

Pri téme „**Remeslá a profesie**“ deti spoznávajú rôzne povolania a vybrané tradičné remeslá prostredníctvom námetových hier, pozorovania a praktických činností. Pomenúvajú profesie, zisťujú, **čo ľudia pri svojej práci robia, aké nástroje, pomôcky a materiály používajú a aký význam má ich práca**. Pri predstavovaní profesií sa podporuje rešpekt ku každej práci a neviažu sa jednotlivé povolania na to, či ich vykonáva žena alebo muž.

Celok č. 7: „Z rozprávky do rozprávky“

CHARAKTERISTIKA

Celok sa skladá z tém **Kniha je môj kamarát, Rozprávkové kráľovstvo, Od dažďovej kvapky ku semienku, Voňavé a liečivé poklady prírody**. V téme **Kniha je môj kamarát** deti objavujú svet kníh, spoznávajú ich význam, učia sa s nimi správne zaobchádzať, vnímajú ilustrácie a počúvajú literárne príbehy. Téma **Rozprávkové kráľovstvo** rozvíja detskú predstavivosť, rečový prejav a schopnosť porozumieť príbehu, rozlišovať postavy a sledovať dejovú postupnosť. V téme **Od dažďovej kvapky ku semienku** deti skúmajú vodu, jej význam pre prírodu a pozorujú, čo potrebuje semienko na klíčenie a rast. Záverečná téma **Voňavé a liečivé poklady prírody** približuje deťom vybrané bylinky a liečivé rastliny prostredníctvom pozorovania, vône, hmatu a ďalších zmyslových skúseností. Celok tak prirodzene prepája literatúru a fantáziu s objavovaním prírody, praktickou skúsenosťou a tvorivosťou detí. **Predpokladané trvanie 4 týždne.**

TÉMY

Kniha je môj kamarát · Rozprávkové kráľovstvo · Od dažďovej kvapky ku semienku · Voňavé a liečivé poklady prírody

STRATÉGIE VVČ

- spoločné a individuálne prezeranie kníh, počúvanie čítaného textu a rozhovor o jeho obsahu, návšteva knižnice alebo vytvorenie triednej knižnice, poznávanie častí knihy, vyhľadávanie informácií v detských knihách a encyklopédiách, rozprávanie podľa ilustrácií, dokončovanie príbehov podľa vlastnej fantázie, tvorba jednoduchej vlastnej knihy, obrázkové čítanie, dramatizácia rozprávok, bábkové a námetové hry, hra na rozprávkové postavy, usporadúvanie obrázkov podľa dejovej postupnosti, slovné a jazykové hry, riekanky a rytmizácia slov, hudobné stvárnenie rozprávkových postáv, pohybová improvizácia, jednoduché pokusy s vodou, pozorovanie vlastností vody a jej významu v prírode, vyslovovanie jednoduchých predpokladov a ich overovanie, sadenie a pozorovanie klíčenia semien, starostlivosť o rastlinu, porovnávanie semien podľa veľkosti, tvaru a farby, pozorovanie rastlín a ich častí, zmyslové poznávanie vybraných bylín prostredníctvom vône, hmatu a zraku, porovnávanie rastlín podľa pozorovateľných znakov, tvorenie z prírodného materiálu, kreslenie a maľovanie podľa literárneho alebo prírodného námetu, bádateľské a kooperatívne činnosti, **hra s digitálnymi hračkami, práca s interaktívnou tabuľou a edukačným programom Dominikove dobrodružstvá.**

UČEBNÉ ZDROJE

- detské knihy, lepoprelá, rozprávkové knihy, básnické zbierky, detské časopisy a encyklopédie, obrázkové príbehy, ilustrácie a maľované čítanie, bábkové maľušky a jednoduché rekvizity na dramatizáciu, obrázky rozprávkových postáv, pexesá a skladačky, papier, kartón a materiál na výrobu vlastnej knihy, výtvarné a pracovné pomôcky, nádoby na jednoduché pokusy s vodou, voda, zemina, vata a nádoby na pestovanie, rôzne druhy semien, lupy, živé alebo sušené bylinky a liečivé rastliny, obrázkový materiál rastlín, prírodniny, jednoduché hudobné a rytmické nástroje, didaktické hry, **digitálne hračky, interaktívna tabuľa, edukačný program Dominikove dobrodružstvá**, školský dvor, záhrada a blízke prírodné prostredie.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY – VÝBER ZO ŠVP

Jazyk a komunikácia

Aktívne počúva literárny text a primerane reaguje na jeho obsah; odpovedá na otázky vyplývajúce z textu; reprodukuje stručne obsah prečítaného príbehu; na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh; identifikuje hlavné postavy príbehu; opisuje vlastnosti a konanie rozprávkových

postáv; usporiada obrázky podľa dejovej postupnosti a podľa nich rozpráva; domýšľa jednoduché pokračovanie alebo záver príbehu; rozlišuje knihu od iných tlačovín; chápe základné funkcie knihy; správne zaobchádza s knihou; vníma vzťah medzi hovoreným a písaným slovom; rozvíja slovnú zásobu prostredníctvom literárnych, prírodovedných a zmyslových činností.

Človek a príroda

Pozoruje a opisuje vybrané prírodné javy; poznáva význam vody pre rastliny a živé organizmy; pozoruje vlastnosti vody prostredníctvom jednoduchých pokusov; uvedomuje si význam vody v prírode; poznáva základné podmienky potrebné na klíčenie a rast rastliny; pozoruje klíčenie semena a postupné zmeny rastliny; identifikuje základné časti rastliny; porovnáva semená a rastliny podľa pozorovateľných znakov; poznáva vybrané bylinky a liečivé rastliny; využíva pri skúmaní rastlín zrak, čuch a hmat; uvedomuje si význam rastlín pre človeka a prírodu.

Matematika a práca s informáciami

Určí počet predmetov v skupine počítaním po jednej; vytvorí skupinu s určeným počtom prvkov; porovnáva množstvo predmetov; triedi knihy, obrázky, semená alebo prírodniny podľa určenej vlastnosti; porovnáva predmety podľa veľkosti, tvaru a ďalších znakov; usporiada obrázky podľa postupnosti; vytvára jednoduché pravidelnosti; orientuje sa v priestore a na ploche; používa pojmy vyjadrujúce polohu a smer; pri hre s digitálnymi hračkami plánuje jednoduchú cestu a postupnosť krokov; **primerane veku pracuje s interaktívnou tabuľou, vyberá, presúva, priradzuje a triedi obrázky a rieši jednoduché interaktívne úlohy.**

Človek a spoločnosť

Pozná význam knihy a primerane sa správa pri návšteve knižnice; dodržiava dohodnuté pravidlá pri spoločných činnostiach; spolupracuje pri dramatizácii a skupinovej tvorbe; rozlišuje vhodné a nevhodné správanie rozprávkových postáv v jednoduchých situáciách; vyjadruje vlastný názor a rešpektuje názor druhého; vníma potrebu starostlivosti o spoločné predmety a prostredie; vytvára si pozitívny vzťah k prírode a jej ochrane.

Človek a svet práce

Správne a bezpečne manipuluje s jednoduchými pracovnými pomôckami; pracuje s papierom, kartónom, prírodným a modelovacím materiálom; postupuje podľa jednoduchého pracovného postupu; vytvorí jednoduchú knihu, záložku, rozprávkovú rekvizitu alebo výrobok z prírodného materiálu; podieľa sa na sadení semien a starostlivosti o rastlinu; používa primerané pomôcky pri pestovateľských činnostiach; pozoruje výsledok svojej práce; dokončí začatú činnosť a pomenuje účel vytvoreného výrobku.

Umenie a kultúra

Výtvarne vyjadruje zážitok z vypočutého príbehu alebo rozprávky; kreslí a maľuje rozprávkové postavy a prostredie; vytvára ilustrácie k vlastnému alebo vypočutému príbehu; experimentuje s výtvarnými materiálmi a technikami; modeluje a priestorovo vytvára podľa vlastnej predstavy; výtvarne zachytáva rastliny a prírodné motívy; spieva piesne primerané tematickému zameraniu; rytmizuje riekanky, slová a krátke texty; vytvára jednoduchý rytmický sprievod; využíva jednoduché hudobné nástroje; vyjadruje charakter rozprávkovej postavy hudbou a pohybom; reaguje na zmenu tempa, dynamiky a charakteru hudby.

Zdravie a pohyb

Napodobňuje pohyb rozprávkových postáv, zvierat a prírodných javov; koordinuje pohyby tela pri pohybových a hudobno-pohybových hrách; zvláda jednoduché pohybové úlohy podľa slovných pokynov; orientuje sa v priestore; rozvíja rovnováhu, obratnosť a koordináciu pohybov; reaguje pohybom na rytmus a hudbu; dodržiava pravidlá pohybových hier; pri pobyte v prírode uplatňuje primerané zásady bezpečného správania.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- pedagogické pozorovanie dieťaťa pri práci s knihou a počúvaní literárneho textu, rozhovor o príbehu, reprodukcia krátkeho textu, rozprávanie podľa ilustrácií, usporadúvanie obrázkov podľa dejovej postupnosti, dramatizácia a hra v role, vlastná ilustrácia alebo jednoduchá detská kniha, pozorovanie bádateľských činností, jednoduché otázky a predpoklady pri pokusoch s vodou, sledovanie a opis klíčenia semena, pomenovanie častí rastliny, poznávanie a porovnávanie vybraných bylín, zmyslové úlohy, triedenie a počítanie semien a prírodnín,

praktické pestovateľské činnosti, výtvarné a pracovné produkty, hudobný a pohybový prejav, pozorovanie práce s interaktívnou tabuľou a digitálnymi hračkami, jednoduché pracovné listy a portfólio dieťaťa.

INKLUZÍVNY ROZMER

Literárne, dramatické, bádateľské, zmyslové a tvorivé aktivity ponúkajú deťom rôzne možnosti zapojenia podľa ich individuálnych schopností. Pri práci s rozprávkou môže dieťa príbeh prerozprávať, zoradiť obrázky, ukázať postavu, zahrať ju pohybom alebo ju výtvarne stvárniť. Deťom, ktoré potrebujú podporu v komunikácii, pomáhajú ilustrácie, obrázkové postupnosti, predmety, bábky a názorné pomôcky. Pri skúmaní vody, semien a rastlín sa využíva priama manipulácia a vlastná skúsenosť. Úlohy sa prispôsobujú možnostiam dieťaťa – od pozorovania, ukázania a pomenovania až po jednoduchý opis alebo vysvetlenie toho, čo dieťa zistilo.

DIGITÁLNY ROZMER

Deti využívajú **digitálne hračky** pri jednoduchých edukačných hrách súvisiacich s marcovými témami. Učia sa primerane veku pracovať aj s **interaktívnou tabuľou**, na ktorej vyberajú, presúvajú, priradujú a triedia obrázky a riešia jednoduché interaktívne úlohy. Využívajú tiež edukačný program **Dominikove dobrodružstvá**, prostredníctvom ktorého si hravou formou upevňujú poznatky a rozvíjajú pozornosť, logické myslenie a základné digitálne zručnosti. Pri hre s digitálnymi hračkami určujú smer, plánujú jednoduchú postupnosť krokov a hľadajú riešenie primeraných úloh.

METODICKÁ POZNÁMKA – ODBORNÁ SPRÁVNOSŤ

Pri téme „**Kniha je môj kamarát**“ deti získavajú pozitívny vzťah ku knihám prostredníctvom pravidelného čítania, prezerania ilustrácií a rozhovorov o príbehoch. Učia sa knihu správne držať, listovať v nej a šetrne s ňou zaobchádzať. Dôležité je umožniť deťom vyjadrovať vlastné myšlienky, zážitky a predstavy, nielen odpovedať na otázky.

Pri téme „**Rozprávkové kráľovstvo**“ sa pracuje s rozprávkou ako s priestorom na rozvoj porozumenia, reči, fantázie a tvorivosti. Deti sledujú postavy a dej, usporadúvajú udalosti podľa postupnosti, dramatizujú vybrané situácie a môžu vytvárať vlastné pokračovanie príbehu. Rozprávkové postavy možno využiť aj na jednoduché rozhovory o ich konaní, vzájomnej pomoci a vzťahoch.

Pri téme „**Od dažďovej kvapky ku semienku**“ sa prírodovedné poznávanie opiera najmä o **pozorovanie, skúmanie a vlastnú skúsenosť**. Deti zisťujú význam vody pre rastliny, zasadia semienko a sledujú jeho klíčenie a rast. Pri jednoduchom pokuse môžu najskôr vysloviť svoj predpoklad a následne pozorovať, čo sa skutočne stalo. Učia sa tak všímať si súvislosti medzi vodou, podmienkami prostredia a rastom rastliny.

Pri téme „**Voňavé a liečivé poklady prírody**“ deti spoznávajú vybrané bylinky a liečivé rastliny predovšetkým prostredníctvom **priameho pozorovania a zmyslového skúmania**. Všimajú si ich vzhľad, farbu, vôňu, tvar a ďalšie pozorovateľné vlastnosti. Učia sa, že niektoré rastliny človek využíva, ale zároveň platí, že **neznáme rastliny sa neochutnávajú ani svojvoľne nezbierajú**. Dôraz sa kladie na bezpečné poznávanie rastlín a vytváranie pozitívneho vzťahu k prírode.

Celok č. 8: „Zachráňme našu Zem“

CHARAKTERISTIKA

Celok sa skladá z tém **Veľká Noc, Jarné kvety, Domáce zvieratá, Hmyz čo lieta, bzučí, lezie, Apríl mesiac lesov**. V téme **Veľká Noc** deti spoznávajú vybrané veľkonočné tradície, zvyky a symboly a prepájajú ich s tvorivými, hudobnými a pohybovými činnosťami. Téma **Jarné kvety** upriamuje pozornosť na prebúdajúcu sa prírodu, poznávanie vybraných jarných kvetov, ich častí a podmienok potrebných pre rast. V téme **Domáce zvieratá** deti poznávajú vybrané zvieratá, ich mláďatá, charakteristické znaky, základné potreby a spôsob starostlivosti o ne. Téma **Hmyz čo lieta, bzučí, lezie** približuje deťom rozmanitosť drobných živočíchov, ich vzhľad, pohyb a spôsob života prostredníctvom pozorovania a skúmania. V záverečnej téme **Apríl mesiac lesov** deti spoznávajú lesné prostredie, jeho rastliny a živočíchy, význam lesa pre prírodu a človeka a osvojujú si základné pravidlá ohľaduplného správania v prírode. **Predpokladané trvanie 5 týždňov.**

TÉMY

Veľká Noc · Jarné kvety · Domáce zvieratá · Hmyz čo lieta, bzučí, lezie · Apríl mesiac lesov

STRATÉGIE VVČ

- zážitkové poznávanie veľkonočných zvykov a tradícií, rozhovor a rozprávanie o vlastných zážitkoch, zdobenie veľkonočných symbolov rôznymi výtvarnými technikami, tvorivé dielne, spev, rytmizácia a hudobno-pohybové hry, prednes jarných riekaniek, pozorovanie jarnej

prírody počas vychádzok, vyhľadávanie a poznávanie jarých kvetov, pozorovanie ich farby, tvaru a základných častí, porovnávanie rastlín podľa viditeľných znakov, jednoduché pestovateľské činnosti, poznávanie domácich zvierat a ich mláďat, prirad'ovacie a zvukové hry, napodobňovanie hlasov a pohybov zvierat, námetové hry na starostlivosť o zvieratá, priame pozorovanie hmyzu a drobných živočíchov v prírode, pozorovanie pomocou lupy, bádateľské otázky a vyslovovanie jednoduchých predpokladov, pohybové hry motivované pohybom zvierat a hmyzu, vychádzky do lesa alebo jeho okolia, pozorovanie stromov, rastlín a živočíchov, zmyslové poznávanie lesa, environmentálne a situačné hry, tvorenie z prírodného materiálu, práca s knihou a detskou encyklopédiou, dramatizácia, konštrukčné a manipulačné hry, **práca s interaktívnou tabuľou, edukačným programom Dominikove dobrodružstvá a hra s digitálnymi hračkami.**

UČEBNÉ ZDROJE

- veľkonočné symboly a dekorácie, kraslice a ich makety, prírodný a dekoračný materiál, detské knihy, rozprávky, básne a riekanky, jaré a veľkonočné piesne, jednoduché rytmické hudobné nástroje, živé jaré kvety a ich obrázky, detské encyklopédie a atlasy rastlín, lupy, zemina, semená a nádoby na pestovanie, obrázky, figúrky a modely domácich zvierat a ich mláďat, zvukové nahrávky hlasov zvierat, obrázky a modely hmyzu, pozorovacie nádoby, prírodniny z lesa, listy, šišky, vetvičky, kôra a semená, obrázky lesných rastlín a živočíchov, pexesá, puzzle a didaktické hry, výtvarný, pracovný a modelovací materiál, telovýchovné náčinie, **interaktívna tabuľa, edukačný program Dominikove dobrodružstvá, digitálne hračky**, školská záhrada, dvor, park a dostupné prírodné prostredie.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY – VÝBER ZO ŠVP

Človek a príroda

Vníma a opisuje zmeny v prírode počas jarého obdobia; poznáva a pomenúva vybrané **jaré kvety**; identifikuje základné časti rastliny; uvedomuje si základné podmienky potrebné na rast rastlín; pozoruje a porovnáva rastliny podľa viditeľných znakov; poznáva vybrané **domáce zvieratá a ich mláďatá**; opisuje ich charakteristické znaky a základné potreby; uvedomuje si potrebu starostlivosti človeka o domáce zvieratá; poznáva vybrané druhy **hmyzu a drobných živočíchov**; pozoruje ich vzhľad, pohyb a miesto výskytu; poznáva les ako prostredie, v ktorom žijú rôzne rastliny a živočíchy; uvedomuje si význam lesa a potrebu ochrany živej a neživej prírody.

Matematika a práca s informáciami

Určí počet predmetov v skupine počítaním po jednej; vytvorí skupinu s určeným počtom prvkov; porovnáva množstvo predmetov; triedi kvety, zvieratá, hmyz a prírodniny podľa určenej vlastnosti; priradzuje **zvíra k mláďaťu**; porovnáva predmety a prírodniny podľa veľkosti, tvaru, farby alebo ďalších pozorovateľných znakov; usporadúva predmety podľa veľkosti; vytvára a pokračuje v jednoduchej postupnosti; orientuje sa v priestore a na ploche; používa základné pojmy vyjadrujúce polohu a smer; rieši jednoduché úlohy s digitálnymi hračkami a na interaktívnej tabuli.

Jazyk a komunikácia

Aktívne sa zapája do rozhovoru a vyjadruje svoje skúsenosti a zážitky; opisuje obrázok, rastlinu, zvíra alebo pozorovaný prírodný jav; pomenúva vybrané jaré kvety, domáce zvieratá, ich mláďatá a vybraný hmyz; formuluje jednoduché otázky a odpovede; rozširuje si slovnú zásobu súvisiacu s jarou, zvieratami, hmyzom a lesom; počúva s porozumením literárny text; odpovedá na otázky k jeho obsahu; stručne reprodukuje obsah príbehu; rozpráva podľa obrázkov; prednáša krátke básne a riekanky; zapája sa do slovných, zvukových a rytmických hier.

Človek a spoločnosť

Pozná vybrané **veľkonočné tradície a zvyky**; vníma sviatky ako súčasť kultúrneho a rodinného života; rozpráva o vlastných skúsenostiach s veľkonočným obdobím; spolupracuje s ostatnými deťmi pri spoločných hrách a činnostiach; rešpektuje dohodnuté pravidlá; správa sa ohľaduplne k živým organizmom; rozlišuje vhodné a nevhodné správanie človeka v prírode; uvedomuje si, že človek svojím správaním ovplyvňuje svoje okolie; vytvára si pozitívny vzťah k prírode a jej ochrane.

Človek a svet práce

Pracuje s prírodným, papierovým, textilným a modelovacím materiálom; vyberá vhodný materiál na vytvorenie jednoduchého výrobku; bezpečne používa veku primerané pracovné pomôcky; postupuje podľa jednoduchého pracovného postupu; vytvára veľkonočné a jaré výrobky; využíva prírodniny pri tvorivých činnostiach; zapája sa do jednoduchých pestovateľských činností a starostlivosti o rastliny; manipuluje s drobným materiálom; konštruuje podľa vlastnej predstavy alebo jednoduchej predlohy; dokončí výrobok a pomenuje jeho účel.

Umenie a kultúra

Výtvarne vyjadruje svoje zážitky a predstavy spojené s Veľkou nocou a jarnou prírodou; experimentuje s farbami a výtvarnými materiálmi; kreslí, maľuje, modeluje, lepí, odtláča a kombinuje rôzne materiály; výtvarne stvárňuje jarné kvety, domáce zvieratá, hmyz a les; tvorivo využíva prírodný materiál; vytvára jednoduché dekorácie a priestorové práce; spieva jarné a tematicky zamerané piesne; rytmizuje slová, riekanky a piesne; vytvára jednoduchý rytmický sprievod; využíva detské hudobné nástroje; rozlišuje **rýchlo – pomaly, hlasno – ticho**; pohybom vyjadruje charakter hudby, zvierat'a alebo prírodného javu; zapája sa do hudobno-pohybových hier.

Zdravie a pohyb

Zvláda základné pohybové zručnosti a pohybové úlohy podľa pokynov; **aktívne sa zapája do pohybových hier a učí sa rešpektovať a dodržiavať ich dohodnuté pravidlá**; napodobňuje pohyb domácich zvierat a hmyzu; pohybuje sa rôznymi spôsobmi v priestore; koordinuje pohyby pri pohybových a hudobno-pohybových hrách; rozvíja rovnováhu, obratnosť, rýchlosť a priestorovú orientáciu; manipuluje s jednoduchým telovýchovným náčiním; reaguje na signál a zmenu tempa; spolupracuje s ostatnými deťmi pri spoločných pohybových aktivitách; učí sa primerane reagovať na úspech aj neúspech v hre; dodržiava zásady bezpečnosti pri pohybových činnostiach a počas pobytu v prírode.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- pedagogické pozorovanie počas zážitkových, bádateľských, praktických, pohybových a tvorivých činností, rozhovor s dieťaťom, rozprávanie podľa obrázkov a vlastnej skúsenosti, poznávanie a pomenovanie veľkonočných symbolov a jarných kvetov, pozorovanie a opis rastliny, prirad'ovanie domácich zvierat k mláďatám, rozpoznávanie zvierat podľa hlasu alebo obrázka, poznávanie a porovnávanie vybraného hmyzu, pozorovanie dieťaťa počas skúmania prírody, triedenie a porovnávanie prírodnín, riešenie jednoduchých úloh, **pozorovanie dodržiavania pravidiel a spolupráce pri pohybových hrách**, výtvarné a pracovné produkty, spev, rytmizácia a pohybové vyjadrenie, jednoduché pracovné listy, práca s interaktívnou tabuľou a digitálnymi hračkami, portfólio dieťaťa.

INKLUZÍVNY ROZMER

Aprílové témy umožňujú využívať najmä **názornosť, zmyslové poznávanie, manipuláciu, pohyb a priamu skúsenosť**. Dieťa môže svoje poznatky vyjadriť pomenovaním, ukázaním obrázka, priradením, pohybom, zvukom, kresbou alebo praktickou činnosťou. Úlohy sa odstupňujú od jednoduchého rozpoznania kvetu, zvieratá alebo hmyzu cez pomenovanie až po opis jeho znakov či potrieb. Pri pozorovaní prírody majú deti dostatok času na skúmanie a môžu využívať názorné pomôcky a lupy. Pri pohybových hrách sa pravidlá vysvetľujú jednoducho a názorne a rešpektujú sa pohybové možnosti a individuálne tempo každého dieťaťa.

DIGITÁLNY ROZMER

Deti sa zdokonaľujú v primeranej práci s **interaktívnou tabuľou**, na ktorej vyberajú, presúvajú a priradujú obrázky, napríklad jarné kvety, domáce zvieratá a ich mláďatá, hmyz alebo obyvateľov lesa. V edukačnom programe **Dominikove dobrodružstvá** riešia jednoduché úlohy primerané svojim schopnostiam. Pri **hre s digitálnymi hračkami** plánujú jednoduchú cestu k určenému obrázku, určujú smer pohybu a postupnosť krokov. Digitálne aktivity sa využívajú ako doplnok k priamemu pozorovaniu a praktickému poznávaniu prírody.

METODICKÁ POZNÁMKA – ODBORNÁ SPRÁVNOSŤ

Pri téme „**Veľká Noc**“ deti spoznávajú vybrané tradície, zvyky a symboly prostredníctvom zážitkových, hudobných, výtvarných a praktických činností. Rešpektujú sa pritom rozdielne rodinné tradície a skúsenosti detí.

Pri téme „**Jarné kvety**“ je vhodné uprednostniť **priame pozorovanie skutočných rastlín** pred samotnou prácou s obrázkami. Deti si všímajú farbu, tvar, vôňu a základné časti rastliny a zisťujú, čo rastlina potrebuje na život. Neznáme rastliny deti neochutnávajú ani svojvoľne netrhajú.

Pri téme „**Domáce zvieratá**“ deti poznávajú zvieratá ako živé organizmy s vlastnými potrebami. Spoznávajú ich mláďatá, charakteristické znaky, potravu a spôsob starostlivosti. Dôraz sa kladie na vytváranie **ohľaduplného a zodpovedného vzťahu k zvieratám**.

Pri téme „**Hmyz čo lieta, bzučí, lezie**“ sa využíva najmä pozorovanie hmyzu a drobných živočíchov v ich prirodzenom prostredí. Deti si všímajú ich vzhľad, spôsob pohybu a miesto výskytu. Nie každý

drobný živočích, ktorý lezie, patrí medzi hmyz, preto sa deti vedú k pozorovaniu a porovnávaniu bez nesprávneho zovšeobecňovania.

Pri téme „**Apríl mesiac lesov**“ deti poznávajú les ako **životné prostredie mnohých rastlín a živočíchov**. Prostredníctvom vychádzky, pozorovania a zmyslového skúmania objavujú stromy, rastliny, prírodniny a stopy života v lese. Učia sa jednoduchým pravidlám správania v prírode – nepoškodzovať rastliny, nerušiť živočíchy, nezanechávať odpad a chrániť prírodné prostredie.

Celok č. 9: „Máj lásky čas“

CHARAKTERISTIKA

Celok sa skladá z tém **Slovensko moja vlasť, Moja mama, môj svet, Vesmír a jeho záhady, Poznávame cestu a jej značky**. V téme **Slovensko moja vlasť** deti spoznávajú krajinu, v ktorej žijú, jej základné symboly, prírodné a kultúrne krásy a vytvárajú si pozitívny vzťah k svojmu domovu a vlasti. Téma **Moja mama, môj svet** je zameraná na vzťah dieťaťa k mame a rodine, vyjadrovanie citov, vďačnosti, vzájomnej pomoci a spolupatričnosti prostredníctvom rozhovorov, tvorivých, hudobných a dramatických činností. V téme **Vesmír a jeho záhady** deti objavujú tajomstvá vesmíru, spoznávajú Zem, Slnko, Mesiac, hviezdy a vybrané planéty, získavajú jednoduchú predstavu o vesmíre a zároveň si rozširujú slovnú zásobu o nové pojmy, napríklad **vesmír, planéta, hviezda, Zem, Slnko, Mesiac, raketa, kozmonaut**. Prostredníctvom modelov, pohybu, pozorovania, encyklopédií a hier si vytvárajú základné predstavy o vesmíre a rozvíjajú svoju prirodzenú zvedavosť a záujem o objavovanie. V záverečnej téme **Poznávame cestu a jej značky** si osvojujú základné pravidlá bezpečného správania v cestnej premávke, spoznávajú vybrané dopravné značky, význam semafora a bezpečné správanie chodca.

TÉMY

Slovensko moja vlasť · Moja mama, môj svet · Vesmír a jeho záhady · Poznávame cestu a jej značky

STRATÉGIE VVČ

- práca s mapou Slovenska a obrazovým materiálom, poznávanie štátnych symbolov, rozhovor o rodnom meste alebo obci a Slovensku, prezeranie detských kníh a encyklopédií, počúvanie

slovenských ľudových piesní a hudby, hudobno-pohybové a rytmické hry, rozhovor o mame a rodine, rozprávanie vlastných zážitkov, opis členov rodiny, dramatizácia rodinných situácií, námetové hry, tvorba darčeka pre mamu, kresba a maľba rodiny, prednes básní a spev piesní, grafomotorické hry a cvičenia, práca s obrázkami a modelmi vesmíru, pozorovanie oblohy, osvojovanie nových slov súvisiacich s vesmírom, modelovanie planét, vytváranie jednoduchého modelu slnečnej sústavy, pohybové stvárnenie vesmírnych telies, hra na kozmonautov a cestu raketou do vesmíru, jednoduché pokusy so svetlom a tieňom, vyslovovanie detských predstáv a predpokladov, práca s encyklopédiou, situačné a námetové dopravné hry, pozorovanie cestnej premávky počas vychádzky, poznávanie vybraných dopravných značiek, praktický nácvik bezpečného prechádzania cez cestu, hry na chodcov a dopravné prostriedky, pohybové hry so semaforom, konštruovanie ciest a dopravných situácií zo stavebníc, riešenie jednoduchých problémových situácií, **práca s interaktívnou tabuľou, edukačným programom Dominikove dobrodružstvá a hra s digitálnymi hračkami.**

UČEBNÉ ZDROJE

- mapa Slovenska, glóbus, obrázky štátnych symbolov, fotografie a obrázky slovenských miest, prírody, hôr, riek, hradov a kultúrnych pamiatok, detské knihy a encyklopédie, slovenské rozprávky, básne, riekanky a piesne, fotografie a obrázky rodiny, bábky a pomôcky na námetové hry, grafomotorické pracovné listy, ceruzky, pastelky a kresliace pomôcky, výtvarný a pracovný materiál, jednoduché hudobné nástroje, glóbus a modely alebo obrázky Zeme, Slnka, Mesiaca, hviezd a planét, obrázky rakiet a kozmonautov, knihy a encyklopédie o vesmíre, baterka a pomôcky na jednoduché skúmanie svetla a tieňa, modelovacia hmota, stavebnice, obrázky dopravných značiek, model semafora, dopravný koberec, modely dopravných prostriedkov, reflexné prvky, telovýchovné náčinie, **interaktívna tabuľa, edukačný program Dominikove dobrodružstvá a digitálne hračky**, školský dvor a okolie materskej školy.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY – VÝBER ZO ŠVP

Človek a spoločnosť

Pozná názov krajiny, v ktorej žije; poznáva vybrané **štátne symboly Slovenskej republiky**; orientuje sa v blízkom spoločenskom prostredí; rozpráva o svojom bydlisku a krajine; vníma prírodné a

kultúrne osobitosti Slovenska; vytvára si pozitívny vzťah k svojmu domovu a vlasti; pozná členov svojej rodiny a vzťahy medzi nimi; rozpráva o svojej mame a rodinných zážitkoch; prejavuje pozitívne city, pomoc a prosociálne správanie; poznáva základné pravidlá bezpečného správania v cestnej premávke; pozná význam vybraných dopravných značiek a svetelných signálov; správa sa bezpečne ako chodec.

Človek a príroda

Pozoruje oblohu a opisuje, čo na nej môže vidieť; poznáva **Zem, Slnko, Mesiac, hviezdy a vybrané planéty**; získava základnú predstavu o Zemi ako planéte a o vesmíre; rozlišuje deň a noc a spája ich s pozorovateľnými zmenami na oblohe; pozoruje svetlo a tieň prostredníctvom jednoduchých činností; vyslovuje jednoduché predpoklady a porovnáva ich s výsledkom pozorovania; uvedomuje si význam Slnka pre život na Zemi; prejavuje zvedavosť a záujem o skúmanie prírodných javov a vesmíru.

Matematika a práca s informáciami

Určí počet predmetov v skupine počítaním po jednej; vytvorí skupinu s určeným počtom prvkov; porovnáva množstvo; usporadúva predmety podľa veľkosti; rozlišuje a používa základné geometrické tvary pri tvorbe vlajky, dopravných značiek alebo vesmírnych objektov; orientuje sa v priestore a na ploche; používa pojmy **vpravo, vľavo, hore, dole, pred, za, vedľa**; určuje a opisuje jednoduchú trasu; vytvára jednoduché postupnosti; rieši jednoduché úlohy s dopravnou a vesmírnou tematikou; primerane veku pracuje s interaktívnou tabuľou a digitálnymi hračkami.

Jazyk a komunikácia

Aktívne sa zapája do rozhovoru; rozpráva o svojom domove, Slovensku, mame, rodine, vesmíre a dopravných situáciách; vyjadruje vlastné zážitky, predstavy a pocity; opisuje obrázok alebo jednoduchú situáciu; formuluje otázky a odpovede; osvojuje si a správne používa nové slová súvisiace s vesmírom, napríklad **vesmír, planéta, hviezda, Zem, Slnko, Mesiac, raketa a kozmonaut**; rozširuje si slovnú zásobu súvisiacu s jednotlivými témami; počúva literárny text s porozumením; odpovedá na otázky k textu; stručne reprodukuje jeho obsah; rozpráva podľa obrázkov; prednáša krátke básne a riekanky; zapája sa do jazykových a slovných hier; **rozvíja grafomotorické predpoklady písania – učí sa správne sedieť pri kreslení a grafomotorických činnostiach, správne držať ceruzku, primerane uvoľňovať ruku a zápästie a viesť čiaru rôznym**

smerom; precvičuje jednoduché grafomotorické prvky a koordináciu oka a ruky.

Človek a svet práce

Pracuje s papierom, kartónom, textilom, prírodným, modelovacím a konštrukčným materiálom; vyberá vhodný materiál na vytvorenie výrobku; bezpečne používa veku primerané pracovné pomôcky; postupuje podľa jednoduchého pracovného postupu; vytvorí jednoduchý **darček pre mamu**; konštruje jednoduchý model alebo objekt podľa predlohy či vlastnej predstavy; vytvára modely vesmírnych objektov, rakiet, ciest a dopravných situácií; skladá a spája rôzne materiály; dokončí začatú prácu a pomenuje účel svojho výrobku.

Umenie a kultúra

Výtvarne vyjadruje svoje zážitky, predstavy a city; kreslí a maľuje námety súvisiace so Slovenskom, rodinou, vesmírom a dopravou; vytvára darček alebo pozdrav pre mamu; experimentuje s farbami, líniami, tvarmi a rôznymi materiálmi; modeluje planéty, rakety a vytvára jednoduché priestorové objekty; využíva geometrické tvary vo výtvarnej tvorbe; spieva slovenské ľudové a tematicky zamerané detské piesne; rytmizuje slová, riekanky a piesne; vytvára jednoduchý rytmický sprievod; využíva detské hudobné nástroje; reaguje na hudbu pohybom; pohybovo vyjadruje náladu a charakter hudby; zapája sa do hudobno-pohybových a tanečných hier.

Zdravie a pohyb

Zvláda základné pohybové zručnosti a pohybové úlohy podľa pokynov; **aktívne sa zapája do pohybových hier a učí sa rešpektovať a dodržiavať dohodnuté pravidlá hry**; orientuje sa v priestore a reaguje na zmenu smeru; rozvíja rovnováhu, obratnosť, rýchlosť a koordináciu pohybov; reaguje pohybom na zvukový alebo vizuálny signál; zapája sa do pohybových hier s vesmírnou a dopravnou tematikou; spolupracuje s ostatnými deťmi; učí sa primerane reagovať na úspech a neúspech v hre; uplatňuje zásady bezpečného pohybu na školskom dvore a počas vychádzok; osvojuje si základné návyky **bezpečného správania chodca v cestnej premávke**.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- pedagogické pozorovanie pri rozhovoroch, hrách, praktických, tvorivých a pohybových činnostiach, rozprávanie podľa obrázkov a vlastnej skúsenosti, poznávanie vybraných

symbolov Slovenska, práca s mapou a glóbusom, rozhovor o rodine a mame, výtvarné vyjadrenie vzťahu k blízkym osobám, pozorovanie **správneho držania ceruzky, koordinácie oka a ruky a zvládania jednoduchých grafomotorických prvkov**, poznávanie a pomenúvanie základných vesmírnych objektov a nových pojmov, pozorovanie oblohy, otázky a odpovede pri jednoduchom skúmaní svetla a tieňa, riešenie priestorových a matematických úloh, rozpoznávanie vybraných dopravných značiek a svetelných signálov, praktické riešenie modelových dopravných situácií, pozorovanie dodržiavania pravidiel pri pohybových hrách, výtvarné a pracovné produkty, spev, rytmizácia a pohybové vyjadrenie, práca s interaktívnou tabuľou a digitálnymi hračkami, jednoduché pracovné listy a portfólio dieťaťa.

INKLUZÍVNY ROZMER

Aktivity sa prispôsobujú individuálnym schopnostiam a skúsenostiam detí. Pri poznávaní Slovenska sa využívajú najmä **obrázky, mapa, symboly a konkrétne skúsenosti dieťaťa**. Téma mamy a rodiny sa realizuje citlivo s rešpektovaním rôznych podôb rodinného prostredia; dieťa môže hovoriť alebo tvoriť o osobe, ktorá je mu blízka. Pri téme vesmíru sa nové a abstraktnejšie pojmy približujú pomocou obrázkov, modelov, pohybu, názorných pomôcok a jednoduchých hier. Pri grafomotorických činnostiach sa rešpektuje individuálne tempo dieťaťa a podľa potreby sa volia väčšie formáty, jednoduchšie línie a vhodné kresliace pomôcky. Dopravná výchova sa opiera predovšetkým o praktický nácvik a modelové situácie. Dieťa môže svoje poznatky vyjadriť slovne, ukázaním, priradením, kresbou, pohybom alebo praktickým vykonaním úlohy.

DIGITÁLNY ROZMER

Deti sa zdokonaľujú v práci s **interaktívnou tabuľou**, na ktorej vyberajú, presúvajú, priradujú a triedia obrázky súvisiace so Slovenskom, rodinou, vesmírom a dopravou. Pri vesmírnej téme priradujú obrázky a pomenúvajú **Zem, Slnko, Mesiak, hviezdy, planéty, raketu či kozmonauta**. Prostredníctvom edukačného programu **Dominikove dobrodružstvá** riešia jednoduché úlohy a rozvíjajú pozornosť, logické myslenie a základné digitálne zručnosti. Pri **hre s digitálnymi hračkami** plánujú jednoduché trasy, určujú smer a postupnosť krokov, napríklad pri ceste k vybranej dopravnej značke alebo určenému cieľu.

METODICKÁ POZNÁMKA – ODBORNÁ SPRÁVNOSŤ

Pri téme „**Slovensko moja vlast**“ sa vychádza z toho, čo je dieťaťu blízke a zrozumiteľné – jeho domov, obec alebo mesto a postupne krajina, v ktorej žije. Deti spoznávajú vybrané symboly a zaujímavosti Slovenska názorne a zážitkovo. Cieľom nie je memorovanie veľkého množstva geografických údajov, ale vytváranie základnej predstavy o vlastnej krajine a pozitívneho vzťahu k nej.

Pri téme „**Moja mama, môj svet**“ sa podporuje vyjadrovanie pozitívnych citov, vďačnosti, pomoci a vzájomnej úcty. Téma sa realizuje citlivo vzhľadom na rozdielne rodinné situácie detí. Ak je to potrebné, činnosti zamerané na mamu možno prirodzene rozšíriť na **blízku osobu, ktorá sa o dieťa stará**.

Pri téme „**Vesmír a jeho záhady**“ sa deti oboznamujú so základnými a veku primeranými poznatkami o vesmíre. Spoznávajú **Zem ako planétu, Slnko ako hviezdu a Mesiac ako prirodzenú družicu Zeme**, pozorujú hviezdy a zoznamujú sa s vybranými planétami. Osvojujú si nové slová a pojmy súvisiace s vesmírom a učia sa ich používať v jednoduchých vetách a rozhovoroch. Využívajú sa modely, obrázky, encyklopédie, pohybové znázornenie, hry a jednoduché pozorovanie oblohy. Cieľom nie je memorovanie veľkého množstva údajov, ale **rozvoj slovnej zásoby, prirodzenej zvedavosti, predstavivosti a záujmu o objavovanie vesmíru**.

Pri téme „**Poznávame cestu a jej značky**“ sa dopravná výchova zameriava predovšetkým na **praktickú bezpečnosť dieťaťa**. Deti sa učia rozlišovať chodník a cestu, poznávajú význam semafora a vybraných dopravných značiek a nacvičujú bezpečné prechádzanie cez cestu. Pri vychádzke pozorujú reálne dopravné situácie a učia sa, že pri ceste je potrebné byť pozorný, rešpektovať pravidlá a riadiť sa pokynmi dospelého.

Celok č. 10: „Lúče leta“

CHARAKTERISTIKA

Celok sa skladá z tém **Týždeň detskej radosti, Exotické zvieratá, Letné športy, Hurá na prázdniny**. V téme **Týždeň detskej radosti** sa vytvára priestor na spoločné zážitky, hry, súťaže, hudobné a pohybové aktivity, prostredníctvom ktorých deti upevňujú priateľské vzťahy, spoluprácu, vzájomnú pomoc a rešpektovanie pravidiel. Téma **Exotické zvieratá** rozširuje poznatky detí o

živočíšnej ríši. Deti spoznávajú vybrané exotické zvieratá, ich charakteristické znaky, spôsob pohybu, potravu a prostredie, v ktorom žijú, a porovnávajú ich so zvieratami, ktoré poznajú zo svojho okolia. V téme **Letné športy** deti spoznávajú rôzne možnosti pohybových a športových aktivít v letnom období, rozvíjajú svoje pohybové schopnosti a učia sa dodržiavať pravidlá a zásady bezpečnosti. Záverečná téma **Hurá na prázdniny** približuje deťom leto, možnosti trávenia voľného času a cestovania a zároveň upevňuje zásady bezpečného správania počas prázdnin pri vode, na slnku, v prírode a na cestách. Celok prirodzene uzatvára školský rok spoločnými zážitkami a aktivitami podporujúcimi radosť, samostatnosť a vzájomné vzťahy.

TÉMY

Týždeň detskej radosti · Exotické zvieratá · Letné športy · Hurá na prázdniny

STRATÉGIE VVČ

- zážitkové a kooperatívne hry, súťaživé a nesúťaživé pohybové aktivity, hry podporujúce priateľstvo a spoluprácu, spoločné oslavy a tvorivé aktivity, hudobno-pohybové a tanečné hry, spev a rytmizácia, dramatizácia a námetové hry, práca s detskou knihou, atlasom a encyklopédiou, poznávanie exotických zvierat podľa obrázkov a charakteristických znakov, zvukové hádanky, napodobňovanie pohybu zvierat, porovnávanie zvierat podľa veľkosti, vzhľadu, spôsobu pohybu a prostredia, triedenie obrázkov podľa určenej vlastnosti, výtvarné stvárnenie exotických zvierat, pohybové a športové hry na školskom dvore, jednoduché štafety a prekážkové dráhy, hry s loptou a ďalším telovýchovným náčiním, nácvik dodržiavania pravidiel a spolupráce, rozhovory o letných športoch a bezpečnosti, situačné hry zamerané na prázdniny, cestovanie a pobyt pri vode, rozhovor o ochrane pred slnkom, dramatizácia modelových situácií, rozprávanie o prázdninových plánoch, tvorivé a grafomotorické činnosti, konštrukčné hry, **práca s interaktívnou tabuľou, edukačným programom Dominikove dobrodružstvá a hra s digitálnymi hračkami.**

UČEBNÉ ZDROJE

- detské knihy, encyklopédie a atlasy zvierat, obrázky a modely exotických zvierat, pexesá, puzzle, priraďovacie a didaktické hry, zvukové ukážky hlasov zvierat, mapa sveta a glóbus na jednoduché názorné ukázanie vzdialených prostredí, obrázky rôznych prírodných prostredí, výtvarný a pracovný materiál, **rôzne maliarske nástroje – štetce rôznych veľkostí, hubky,**

valčeky, pečiatky a ďalšie vhodné pomôcky, modelovacia hmota, stavebnice, detské piesne a riekanky, rytmické hudobné nástroje, lopty, obruče, kužele, švihadlá a ďalšie telovýchovné náčinie, obrázky letných športov a bezpečného správania, predmety a obrázky súvisiace s cestovaním a prázdninami, grafomotorické pracovné listy a kresliace pomôcky, **interaktívna tabuľa**, **edukačný program Dominikove dobrodružstvá**, **digitálne hračky**, školský dvor a prírodné prostredie.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY – VÝBER ZO ŠVP

Človek a príroda

Poznáva a pomenúva vybrané **exotické zvieratá**; opisuje ich charakteristické znaky; pozoruje a porovnáva živočíchy podľa vzhľadu, veľkosti, spôsobu pohybu a ďalších pozorovateľných vlastností; získava základnú predstavu o tom, že rôzne živočíchy žijú v rozdielnych prostrediach; poznáva základné potreby živočíchov; uvedomuje si, že živočíchy sú súčasťou prírody a je potrebné správať sa k nim ohľaduplne; pozoruje charakteristické znaky letného obdobia; vníma zmeny počasia a prírody súvisiace s letom.

Človek a spoločnosť

Nadväzuje a udržiava priateľské vzťahy s deťmi; spolupracuje v skupine; delí sa o pomôcky a hračky; pomáha druhým; rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločných hier a činností; vyjadruje svoje želania, zážitky a pocity primeraným spôsobom; rešpektuje druhých; rozpráva o svojich predstavách a plánoch na prázdniny; poznáva rôzne možnosti cestovania a trávenia voľného času; uvedomuje si potrebu bezpečného správania počas prázdnin.

Matematika a práca s informáciami

Určí počet predmetov v skupine počítaním po jednej; vytvorí skupinu s určeným počtom prvkov; porovnáva množstvo; triedi obrázky zvierat, športových potrieb a ďalšie predmety podľa určenej vlastnosti; porovnáva objekty podľa veľkosti, tvaru alebo iných pozorovateľných znakov; usporiada predmety podľa veľkosti; vytvára a pokračuje v jednoduchých postupnostiach; orientuje sa v priestore a na ploche; používa pojmy vyjadrujúce polohu a smer; rieši jednoduché úlohy spojené s pohybom a orientáciou; primerane veku pracuje s interaktívnou tabuľou a digitálnymi hračkami.

Jazyk a komunikácia

Aktívne sa zapája do rozhovoru; vyjadruje svoje zážitky, predstavy, želania a prázdninové plány; opisuje obrázok, exotické zviera, športovú alebo prázdninovú situáciu; pomenúva vybrané exotické zvieratá a letné športy; rozširuje si slovnú zásobu súvisiacu so zvieratami, športom, letom, cestovaním a prázdninami; formuluje jednoduché otázky a odpovede; počúva literárny text s porozumením; odpovedá na otázky k jeho obsahu; stručne reprodukuje obsah príbehu; rozpráva podľa obrázkov; prednáša krátke básne a riekanky; zapája sa do slovných a jazykových hier; **rozvíja grafomotorické predpoklady písania, upevňuje správne držanie ceruzky, primerané uvoľnenie ruky a zápästia, koordináciu oka a ruky a zvládanie jednoduchých grafomotorických prvkov.**

Človek a svet práce

Pracuje s papierom, kartónom, textilom, prírodným, modelovacím a konštrukčným materiálom; vyberá vhodný materiál podľa zamýšľaného výrobku; používa veku primerané pracovné pomôcky; postupuje podľa jednoduchého pracovného postupu; skladá, spája, lepí, strihá a modeluje; konštruuje podľa vlastnej predstavy alebo jednoduchej predlohy; vytvára výrobky s tematikou zvierat, športu a leta; dokončuje začatú prácu a primerane sa stará o pracovné miesto a pomôcky.

Umenie a kultúra

Výtvarne vyjadruje svoje zážitky, predstavy a fantáziu; výtvarne stvárňuje exotické zvieratá, leto, športové a prázdninové zážitky; experimentuje s farbou, líniou, tvarom a plochou; **používa rôzne maliarske nástroje a oboznamuje sa s možnosťami ich využitia – maľuje štetcom, hubkou, valčekom, pečiatkou a ďalšími vhodnými nástrojmi;** skúša a porovnáva stopy, ktoré jednotlivé maliarske nástroje zanechávajú; kombinuje rôzne výtvarné materiály a techniky; kreslí, maľuje, modeluje, odtláča a vytvára jednoduché priestorové práce; tvorivo využíva vlastnú fantáziu.

Spieva detské a tematicky zamerané piesne; rytmizuje slová, riekanky a piesne; vytvára jednoduchý rytmický sprievod; využíva detské hudobné nástroje; reaguje na hudbu pohybom; pohybovo vyjadruje charakter a náladu hudby; rozlišuje **rýchlo – pomaly, hlasno – ticho;** zapája sa do hudobno-pohybových a tanečných hier.

Zdravie a pohyb

Aktívne sa zapája do **pohybových a športových hier**; zvláda základné pohybové zručnosti a pohybové úlohy podľa svojich možností; behá, skáče, prekonáva jednoduché prekážky a manipuluje s loptou a ďalším telovýchovným náčiním; rozvíja rýchlosť, obratnosť, rovnováhu, koordináciu a priestorovú orientáciu; zapája sa do jednoduchých štafiet a pohybových súťaží; **učí sa rešpektovať a dodržiavať pravidlá hry, spolupracovať s ostatnými a primerane reagovať na úspech aj neúspech**; uvedomuje si význam pohybu pre zdravie; poznáva základné zásady bezpečného športovania; osvojuje si jednoduché pravidlá bezpečného správania počas leta, pri pobyte na slnku, v prírode a pri vode.

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- pedagogické pozorovanie pri spoločných hrách, rozhovoroch, tvorivých, pohybových a praktických činnostiach, hodnotenie spolupráce a rešpektovania pravidiel, rozprávanie podľa obrázkov a vlastných zážitkov, poznávanie a pomenovanie exotických zvierat, opis ich charakteristických znakov, porovnávanie a triedenie obrázkov, riešenie jednoduchých matematických a priestorových úloh, pozorovanie pohybových schopností a manipulácie s telovýchovným náčiním, pozorovanie dodržiavania pravidiel pri športových hrách, rozhovor o bezpečnom správaní počas leta a prázdnin, grafomotorické úlohy, **pozorovanie používania rôznych maliarskych nástrojov a výtvarných techník**, výtvarné a pracovné produkty, spev, rytmizácia a hudobno-pohybový prejav, práca s interaktívnou tabuľou a digitálnymi hračkami, portfólio dieťaťa.

INKLUZÍVNY ROZMER

Činnosti umožňujú zapojenie detí podľa ich individuálnych možností, záujmov a schopností. Pri poznávaní exotických zvierat sa využívajú obrázky, modely, pohyb, zvuky a názorné pomôcky. Pohybové aktivity sa prispôsobujú schopnostiam jednotlivých detí a umožňujú rôzne úrovne náročnosti. Pri súťaživých hrách sa kladie dôraz najmä na **radosť z pohybu, spoluprácu, dodržiavanie pravidiel a spoločný zážitok**, nie iba na výsledok. Pri výtvarných činnostiach majú deti možnosť vybrať si z rôznych materiálov a maliarskych nástrojov. Dieťa môže svoje poznatky vyjadriť slovom, pohybom, ukázaním, priradením, kresbou alebo praktickou činnosťou.

DIGITÁLNY ROZMER

Deti sa zdokonaľujú v primeranej práci s **interaktívnou tabuľou**, na ktorej vyberajú, presúvajú, priradujú a triedia obrázky exotických zvierat, športov a predmetov súvisiacich s letom a prázdninami. Prostredníctvom edukačného programu **Dominikove dobrodružstvá** riešia jednoduché úlohy a upevňujú si základné digitálne zručnosti. Pri **hre s digitálnymi hračkami** plánujú jednoduchú trasu, určujú smer a postupnosť krokov a podľa výsledku svoj postup upravujú.

METODICKÁ POZNÁMKA – ODBORNÁ SPRÁVNOSŤ

Pri téme „**Týždeň detskej radosti**“ sa uprednostňujú aktivity podporujúce radosť zo spoločnej hry, priateľstvo, spoluprácu a pozitívne vzťahy medzi deťmi. Pri hrách a súťažiach sa deti učia rešpektovať dohodnuté pravidlá, počkať na svoj rad, povzbudiť kamaráta a primerane prijímať úspech aj neúspech.

Pri téme „**Exotické zvieratá**“ deti spoznávajú vybrané druhy živočíchov prostredníctvom názorných materiálov, kníh a encyklopédií. Dôležité je spájať zviera s jeho **prirodzeným prostredím, charakteristickými znakmi, spôsobom pohybu a základnými potrebami**. Zvieratá sa nečlenia iba podľa toho, či ich dieťa pozná zo zoologickej záhrady; cieľom je vytvárať primeranú predstavu o ich živote v prírode.

Pri téme „**Letné športy**“ sa poznávanie športov prepája s praktickým pohybom. Dôraz sa kladie na radosť z pohybovej aktivity, bezpečnosť, spoluprácu a rešpektovanie pravidiel. Výkony detí sa navzájom neporovnávajú spôsobom, ktorý by znevýhodňoval deti s rozdielnymi pohybovými schopnosťami.

Pri téme „**Hurá na prázdniny**“ sa vychádza z konkrétnych skúseností a predstáv detí. Rozhovory o cestovaní, pobyte v prírode, pri vode alebo na slnku sa prepájajú s praktickými zásadami bezpečnosti. Deti sa učia, že **pri vode zostávajú pod dohľadom dospelého, chránia sa pred silným slnkom, dodržiavajú pitný režim a pri cestovaní a pobyte vonku rešpektujú základné bezpečnostné pravidlá**.

6. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v materskej škole je štátny jazyk Slovenskej republiky. V zmysle

zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je vyučovacím jazykom v školách a výchovným jazykom v školských zariadeniach podľa § 12 štátny jazyk, t.j. slovenský jazyk.

7. Hodnotenie detí

Hodnotenie detí je súčasťou každodennej výchovno-vzdelávacej činnosti v našej materskej škole. Jeho cieľom je sledovať **individuálny rozvoj, učenie a pokrok dieťaťa**, poznávať jeho potreby a na základe zistení prispôbovať ďalšiu pedagogickú činnosť.

Pri hodnotení využívame najmä **pedagogické pozorovanie, rozhovor s dieťaťom, slovné hodnotenie, pedagogickú diagnostiku a analýzu detských produktov a činností**. Hodnotenie realizujeme priebežne počas školského roka a podľa potreby zaznamenávame zistenia o rozvoji a pokroku dieťaťa. Pri hodnotení rešpektujeme **individuálne tempo, schopnosti, možnosti a vývinové osobitosti každého dieťaťa**. Dieťa hodnotíme vzhľadom na jeho vlastný pokrok, nie porovnávaním s ostatnými deťmi. Oceňujeme najmä snahu, aktivitu, samostatnosť a pokrok dieťaťa a poskytujeme mu primeranú spätnú väzbu.

Zistenia z hodnotenia využívame pri **plánovaní a prispôbovaní výchovno-vzdelávacej činnosti, pri poskytovaní primeranej podpory dieťaťa a pri reflexii pedagogickej práce učiteľiek**.

Súčasťou hodnotenia je aj spolupráca so zákonnými zástupcami. O vývine a pokroku dieťaťa s nimi učiteľky priebežne komunikujú a poskytujú im primeranú spätnú väzbu. Spolupráca je založená na **partnerskom, rešpektujúcom a vecnom prístupe**.

8. Systém podpory detí v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

INKLUZÍVNY PRÍSTUP ŠKOLY K VZDELÁVANIU DETÍ

Naša materská škola vychádza z presvedčenia, že každé dieťa prijaté do materskej školy má právo na prijatie, rešpekt, podporu a primerané podmienky na učenie a rozvoj. Inkluzívny prístup vnímame ako prirodzenú súčasť každodenného života materskej školy, triedy, pedagogickej práce a vzťahov medzi deťmi, pedagogickými zamestnancami a zákonnými zástupcami. Pri výchove a vzdelávaní vychádzame z individuálnych potrieb, možností, schopností, záujmov a tempa každého dieťaťa.

- **Pedagogická podpora v triede:** V každodennej pedagogickej práci učiteľky prispôsobujú činnosti veku, schopnostiam a aktuálnym potrebám detí. Pri vzdelávacích aktivitách využívajú názorné pomôcky, obrázky, praktické činnosti, pohyb, hru, opakovanie a primerané slovné vysvetlenie. Podľa potreby poskytujú deťom viac času, pomoc pri začatí alebo dokončení činnosti, jednoduchšie alebo postupne rozšírené zadanie a možnosť zapojiť sa spôsobom, ktorý zodpovedá ich možnostiam. Pri spoločných činnostiach využívajú prácu vo dvojiciach, v menších skupinách aj individuálnu prácu. Takáto podpora je súčasťou bežnej pedagogickej práce a poskytuje sa všetkým deťom podľa ich aktuálnych potrieb, nielen deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
- **Individuálna podpora:** Učiteľky priebežne sledujú deti pri hre, vzdelávacích činnostiach, komunikácii, pohybových aktivitách, sebaobslužke a pri začleňovaní do kolektívu. Na základe pedagogického pozorovania prispôsobujú spôsob práce konkrétnemu dieťaťu. Ak dieťa potrebuje väčšiu podporu, učiteľka mu poskytne individuálne vedenie, názornú pomoc, opakovanie pokynov, rozdelenie úlohy na menšie kroky alebo viac času na jej zvládnutie. Pri podpore vychádzame aj zo silných stránok, záujmov a úspechov dieťaťa. Ak sa ukáže potreba intenzívnejšej alebo špecifickej podpory, materská škola postupuje podľa platných pravidiel poskytovania podporných opatrení a podľa možností školy.
- **Spolupráca so zákonnými zástupcami:** Pri podpore dieťaťa považujeme spoluprácu so zákonnými zástupcami za dôležitú súčasť pedagogickej práce. Učiteľky s rodičmi priebežne komunikujú o adaptácii dieťaťa, jeho napredovaní, silných stránkach, záujmoch a prípadných ťažkostiach. Pri riešení potrieb dieťaťa sa usilujeme o otvorenú a vecnú komunikáciu a spoločne hľadáme postupy, ktoré môžu dieťaťu pomôcť. Ak je potrebné odborné posúdenie alebo odporúčanie, škola spolupracuje so zariadením poradenstva a prevencie v rozsahu, ktorý zodpovedá aktuálnej potrebe dieťaťa a možnostiam školy.
- **Spolupráca s poradenskými zariadeniami:** Ak pedagogické pozorovanie a spolupráca so zákonnými zástupcami poukážu na potrebu odbornej pomoci, materská škola v spolupráci so zákonnými zástupcami využíva dostupnú odbornú pomoc zariadenia poradenstva a prevencie. Odporúčania získané v rámci odbornej spolupráce učiteľky primerane zohľadňujú v každodennej pedagogickej práci. Materská škola pritom vychádza zo svojich reálnych personálnych a organizačných možností a neuvádza ani nezabezpečuje odborné služby, ktoré nemá k dispozícii.
- **Prevencia diskriminácie a segregácie:** Všetky deti majú v materskej škole rovnakú možnosť zapájať sa do vzdelávacích, herných, kultúrnych, pohybových a spoločenských aktivít.

Učiteľky dbajú na to, aby žiadne dieťa nebolo z kolektívu vylučované, zosmiešňované alebo znevýhodňované. Deti vedú k rešpektovaniu odlišností, vzájomnej pomoci, spolupráci a ohľaduplnému správaniu. Pri organizovaní činností vytvárame podmienky na spoločné zapojenie detí a podľa potreby upravujeme spôsob činnosti tak, aby sa mohlo zapojiť každé dieťa.

- **Budovanie prijímajúcej klímy:** V triedach vytvárame prostredie, v ktorom sa každé dieťa cíti prijaté, bezpečne a má možnosť primerane svojim schopnostiam vyjadriť svoje potreby, pocity a názory. Učiteľky podporujú pozitívne vzťahy medzi deťmi, učia ich spolupracovať, pomáhať si, rešpektovať pravidlá a riešiť konflikty primeraným spôsobom. Každodennou komunikáciou, hrou, spoločnými činnosťami a modelovaním vhodného správania vytvárame podmienky na rozvoj tolerance a rešpektu. Prírodnou súčasťou prijímajúcej klímy je aj spolupráca a komunikácia so zákonnými zástupcami.

Inkluzívny prístup v našej materskej škole nevnímame ako osobitnú formu vzdelávania určenú len pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Je súčasťou bežnej pedagogickej praxe a týka sa každého dieťaťa. Rozsah a spôsob poskytovanej podpory sa odvíja od konkrétnych potrieb dieťaťa, situácie v triede a možností materskej školy. Učiteľky priebežne sledujú účinnosť zvolených postupov a podľa potreby ich upravujú.

9. Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania

VYMEDZENIE A CIEĽ

Digitálna transformácia v našej materskej škole je systematický a pedagogicky ukotvený proces zmysluplného začleňovania digitálnych technológií do výchovno-vzdelávacej činnosti v súlade s vývinovými osobitosťami detí. Digitálne technológie využívame primerane veku detí a podľa reálnych podmienok a možností materskej školy. Cieľom je podporovať u detí porozumenie základným javom digitálnej doby, rozvíjať pozitívne a zodpovedné postoje k digitálnym technológiám a budovať základy digitálneho a informatického myslenia prostredníctvom hry, objavovania, tvorivých činností a riešenia problémov. Pri tom využívame digitálne aj nedigitálne pomôcky a činnosti.

CELOŠKOLSKÝ PRÍSTUP A ROVNOVÁHA

Základom je celoškolský a systematický prístup, ktorý podporuje aktívne učenie sa detí a zmysluplné využívanie digitálnych technológií v pedagogickej práci. Digitálne technológie vnímame ako **podporný nástroj učenia**, nie ako náhradu priamej skúsenosti, pohybu, sociálnej interakcie a hry. Pri plánovaní výchovno-vzdelávacích činností preto zachovávame rovnováhu medzi digitálnymi a nedigitálnymi skúsenosťami detí. Informatické myslenie rozvíjame aj bez použitia digitálnych zariadení, napríklad prostredníctvom postupností, triedenia podľa pravidiel, orientácie v priestore, jednoduchých pokynov a riešenia problémových situácií.

KONKRÉTNE POMÔCKY A ČINNOSTI

Materská škola využíva digitálne pomôcky a zariadenia podľa svojich reálnych materiálno-technických podmienok a vybavenia. Digitálne nástroje využívame najmä pri pozorovaní, dokumentovaní, tvorivých činnostiach, spoločnom objavovaní a práci s informáciami. Ich využitie vždy vychádza z konkrétneho pedagogického cieľa a vekových možností detí.

Súčasne využívame aj nedigitálne činnosti rozvíjajúce informatické myslenie, napríklad vytváranie a určovanie postupností, triedenie predmetov podľa pravidiel, orientáciu v priestore, pohyb podľa jednoduchých pokynov, hľadanie správneho postupu alebo riešenie jednoduchých problémových úloh. Konkrétne digitálne pomôcky a zariadenia uvádzame a využívame podľa toho, čo má materská škola aktuálne k dispozícii.

PRÍKLADY AKTIVÍT

Digitálne technológie využívame ako doplnok k reálnej skúsenosti detí. Podľa aktuálnej témy a vybavenia školy môžu byť súčasťou činností napríklad fotografovanie a dokumentovanie pozorovaní, porovnávanie fotografií, zaznamenávanie zmien v okolí materskej školy, spoločné vyhľadávanie informácií s pomocou učiteľky alebo využitie digitálneho materiálu pri tvorivých a vzdelávacích aktivitách.

Informatické myslenie rozvíjame aj prostredníctvom nedigitálnych aktivít, ako je hľadanie cesty podľa šípok, určovanie poradia krokov, triedenie predmetov podľa zvoleného pravidla, vytváranie jednoduchých postupností a riešenie úloh, pri ktorých deti hľadajú a opravujú nesprávny postup.

ROZVOJ KOMPETENCIÍ ZAMESTNANCOV

Neoddeliteľnou súčasťou digitálnej transformácie je rozvoj digitálnych kompetencií pedagogických zamestnancov. Učiteľky si priebežne rozvíjajú schopnosť kriticky vyberať a reflektovať vhodné digitálne nástroje, posudzovať ich pedagogický prínos a používať ich bezpečne a primerane veku detí.

Pri plánovaní činností učiteľky vychádzajú z konkrétneho vzdelávacieho cieľa a posudzujú, či využitie digitálnej technológie podporí aktívne učenie detí. Získané skúsenosti priebežne reflektujú a podľa potreby upravujú svoje pedagogické postupy. Dôležitým cieľom je, aby učiteľka bola pre deti príkladom bezpečného, zodpovedného a zmysluplného využívania technológií.

PERSONALIZOVANÝ A INKLUZÍVNY PRÍSTUP A OCHRANA ZDRAVIA

Pri využívaní digitálnych pomôcok uplatňujeme personalizovaný a inkluzívny prístup, ktorý rešpektuje individuálne potreby, schopnosti, tempo učenia a východiskovú úroveň každého dieťaťa. Podľa potreby učiteľka poskytuje dieťaťu názornú pomoc, viac času, upravené zadanie alebo umožní splniť cieľ prostredníctvom nedigitálnej činnosti.

Ako materská škola dôsledne dbáme na ochranu fyzického a psychického zdravia detí. Digitálne činnosti realizujeme primerane veku a v primeranom rozsahu. Striedame ich s pohybom, voľnou hrou, pobytom vonku, tvorivými a praktickými činnosťami a sociálnou interakciou. Dbáme na ochranu zraku, primerané ergonomické podmienky a bezpečné používanie zariadení. Digitálne technológie nesmú nahrádzať prirodzené formy učenia, hry a komunikácie.

CIELE, HODNOTENIE A VÍZIA

Ako materská škola si stanovujeme jasné a realistické ciele digitálnej transformácie vychádzajúce zo svojich podmienok, vybavenia a potrieb detí. Zameriavame sa na rozvoj základného digitálneho povedomia, informatického myslenia, schopnosti riešiť jednoduché problémy a na vytváranie bezpečných a zodpovedných postojov k digitálnym technológiám.

Plnenie cieľov priebežne hodnotíme prostredníctvom pedagogického pozorovania, reflexie učiteľiek, vzájomného zdieľania skúseností a hodnotenia realizovaných vzdelávacích činností a projektov. Sledujeme najmä to, či využitie digitálnych technológií podporilo učenie, aktivitu, tvorivosť, komunikáciu a riešenie problémov detí.

Dlhodobou víziou materskej školy je vytvárať digitálnu kultúru podporujúcu bezpečné, zodpovedné a tvorivé využívanie technológií. Digitálnu transformáciu chápeme ako dlhodobý proces rozvoja pedagogickej práce, ktorý prispôsobujeme reálnym podmienkam školy, potrebám detí a možnostiam pedagogických zamestnancov. Naďalej zachovávame rovnováhu medzi digitálnymi a nedigitálnymi skúsenosťami a podporujeme hru, pohyb, sociálne vzťahy, tvorivosť a priame poznávanie sveta.

PRÍLOHA č.1

<u>MESIAC</u>	<u>OBSAHOVÝ CELOK</u>	<u>TÉMY TÝŽDŇA</u>
September	Život v MŠ	Moja MŠ
		Priateľstvo medzi nami
		Kde bývam- moje mesto, dedina
		Dopravné prostriedky
		Malý bádateľ, konštruktér
Október	Jeseň plná zdravia	V záhrade a na poli
		Kôš plný vitamínov
		Potraviny a stravovanie
		Ja a moja rodina
November	Keď príroda čaruje	Jesenný kalendár
		Tvoríme s jeseňou
		Poznaj lesné kráľovstvo
		Moje telo
December	Zvončeky šťastia	Keď príde Mikuláš
		Vianočná cukráreň
		Vianoce- sviatky lásky a pokoja
Január	Pani zima kraľuje	V zimnom kráľovstve
		Zimné športy
		Vtáky v zime
		Zdravie a choroba
Február	Hráme sa, tvoríme, objavujeme	Karneval
		Farby a tvary okolo nás
		Časové vzťahy
		Remeslá a profesie
Marec	Z rozprávky do rozprávky	Kniha je môj kamarát
		Rozprávkové kráľovstvo
		Od dažďovej kvapky ku semienku
		Voňavé a liečivé poklady prírody
Apríl	Zachráňme našu Zem	Veľká Noc
		Jarné kvety
		Domáce zvieratá
		Hmyz čo lieta, bzučí, lezie
		Apríl mesiac lesov
Máj	Máj lásky čas	Slovensko moja vlasť
		Moja mama, môj svet
		Vesmír a jeho záhady
		Poznávame cestu a jej značky
Jún	Lúče leta	Týždeň detskej radosti
		Exotické zvieratá
		Letné športy
		Hurá na prázdniny